

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

**ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΝΟΙΑΣ**

ΤΜΗΜΑ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ-ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΣΕ ΚΑΛΜΥΝΤΙΚΑ
ΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΚΟΣΜΗΤΟΛΟΓΙΑ**

**Σπουδαστές: ΠΕΣΚΕΛΙΔΟΥ
ΕΥΘΥΜΙΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
ΠΥΡΕΪΔΟΥ ΜΑΡΙΑ**

Καθηγητής: Δρ. Χρήστος Δούκας

Θεσσαλονίκη 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	ΣΕΛ 4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Η ΜΕΛΙΣΣΑ	
1.1 Ιστορική αναδρομή	ΣΕΛ 5
1.2 Μορφολογία της μέλισσας	ΣΕΛ 7
1.3 Τα είδη της μέλισσας	ΣΕΛ 8
1.4 Τα προϊόντα της μέλισσας	ΣΕΛ 9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: ΤΟ ΜΕΛΙ	
2.1 Ιστορική αναδρομή	ΣΕΛ 10
2.2 Τι είναι το μέλι	ΣΕΛ 12
2.3 Προέλευση του μελιού	ΣΕΛ 13
2.4 Ιδιότητες του μελιού	ΣΕΛ 14
2.4.1 Το μέλι ως φυσικό αντιοξειδωτικό	ΣΕΛ 14
2.4.2 Χημική σύσταση και αντιβακτηριακές ιδιότητες του μελιού	ΣΕΛ 14
2.5 Παράγοντες υποβάθμισης του μελιού	ΣΕΛ 16
2.6 Το μέλι, βασικό συστατικό στα καλλυντικά σκευάσματα	ΣΕΛ 17
2.6.1 Φυσικά καλλυντικά σκευάσματα με μέλι	ΣΕΛ 18
2.6.2 Προϊόντα που κυκλοφορούν στο εμπόριο με μέλι	ΣΕΛ 26
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ ΠΟΛΤΟΣ	
3.1 Γενικά για τον βασιλικό πολτό	ΣΕΛ 35
3.2 Τι είναι ο βασιλικός πολτός	ΣΕΛ 35
3.3 Παραγωγή του βασιλικού πολτού	ΣΕΛ 36
3.3.1 Η σύνθεση του βασιλικού πολτού	ΣΕΛ 37
3.3.2 Η χημική σύσταση του βασιλικού πολτού	ΣΕΛ 37
3.3.3 Κύρια συστατικά του βασιλικού πολτού	ΣΕΛ 38
3.4 Ιδιότητες του βασιλικού πολτού	ΣΕΛ 39
3.5 Φυσικά χαρακτηριστικά του βασιλικού πολτού	ΣΕΛ 40
3.6 Διατήρηση και διάθεση του βασιλικού πολτού	ΣΕΛ 41
3.7 Η αξία του βασιλικού πολτού στην φαρμακολογία και οι επιδράσεις του	ΣΕΛ 42
3.8 Καλλυντικά προϊόντα με βασιλικό πολτό	ΣΕΛ 43
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: ΚΕΡΙ ΜΕΛΙΣΣΑΣ</u>	
4.1 Ιστορική αναδρομή	ΣΕΛ 46
4.2 Τι είναι το κερι	ΣΕΛ 47
4.2.1 Παραλαβή του κεριού	ΣΕΛ 47

4.2.2 Χημική σύσταση του κεριού	ΣΕΛ	47
4.3 Φυσικές ιδιότητες του κεριού	ΣΕΛ	48
4.4 Ανεπιθύμητες ενέργειες του κεριού	ΣΕΛ	49
4.4.1 Ιδιότητες του κεριού	ΣΕΛ	49
4.5 Το κεριό στην κοσμητολογία	ΣΕΛ	50
4.5.1 Συνταγές για καλλυντικά με κεριό μέλισσας	ΣΕΛ	50
4.5.2 Καλλυντικά προϊόντα που κυκλοφορούν στο εμπόριο με κεριό μέλισσας	ΣΕΛ	58

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ: ΠΡΟΠΟΛΗ

5.1 Ιστορική αναδρομή	ΣΕΛ	65
5.1.1 Πρόπολη...το θαύμα της μέλισσας	ΣΕΛ	67
5.2 Τι είναι η πρόπολη	ΣΕΛ	68
5.2.1 Προέλευση της πρόπολης	ΣΕΛ	68
5.2.2 Παραγωγή της πρόπολης	ΣΕΛ	69
5.3 Χημική σύσταση της πρόπολης	ΣΕΛ	70
5.4 Φυσική κατάσταση της πρόπολης	ΣΕΛ	71
5.5 Ιδιότητες της πρόπολης	ΣΕΛ	72
5.5.1 Η δράση της πρόπολης στον άνθρωπο	ΣΕΛ	72
5.6 Η πρόπολη σε καλλυντικά σκευάσματα	ΣΕΛ	73

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ: Η ΓΥΡΗ

6.1 Ιστορική αναδρομή	ΣΕΛ	78
6.2 Τι είναι η γύρη	ΣΕΛ	79
6.2.1 Η συλλογή της γύρης	ΣΕΛ	79
6.3 Το χρώμα της γύρης	ΣΕΛ	80
6.3.1 Κατηγορίες της γύρης	ΣΕΛ	80
6.4 Χημική σύσταση της γύρης	ΣΕΛ	81
6.5 Οι χρήσεις και οι μορφές της γύρης	ΣΕΛ	82

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ: ΤΟ ΔΗΛΗΤΗΡΙΟ

7.1 Ιστορική αναδρομή	ΣΕΛ	83
7.2 Τι είναι το δηλητήριο	ΣΕΛ	84
7.3 Ιδιότητες του δηλητηρίου της μέλισσας	ΣΕΛ	84

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΣΕΛ 85

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΕΛ 86

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τα τελευταία χρόνια η ‘εκβιομηχάνιση’ του τρόπου ζωής του σύγχρονου ανθρώπου, οδήγησε δυστυχώς στην απομάκρυνση του από τη φύση, με αποτέλεσμα την εμφάνιση πολλών προβλημάτων και περισσότερο ασθενειών. Αυτό αποτελεί συμπέρασμα μελετών και πειραμάτων που έκαναν επιστήμονες τον τελευταίο αιώνα.

Η βιομηχανοποίηση εισήλθε πολύ βαθιά στην καθημερινότητα του ανθρώπου και τον επηρέασε σε πολλούς τομείς, εκ των οποίων ο ένας είναι η παρασκευή καλλυντικών σκευασμάτων, το οποίο αποτελεί και κεντρικό θέμα της παρούσας εργασίας.

Όσο περνάει ο καιρός, όλο και περισσότερο γίνεται εμφανής η ανάγκη παραγωγής καλλυντικών με φυσικά προϊόντα. Ο κόσμος στρέφεται όλο και περισσότερο στα λεγόμενα φυσικά καλλυντικά. Για αυτόν το λόγο και εμείς θελήσαμε να αναλύσουμε και να κάνουμε όσο το δυνατόν γνωστότερη τη μεγάλη συμβολή κάποιων προϊόντων που παράγει η φύση. Είναι πρακτικά αδύνατο να αναλύσουμε όλα τα προϊόντα της φύσης. Έτσι επιλέξαμε να αναλύσουμε μόνο τα μελισσοκομικά προϊόντα, τα οποία παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στη φύση.

Μέσα από τις σελίδες της εργασίας αυτής θα προσπαθήσουμε να κάνουμε όσο πιο κατανοητό το ρόλο που παίζουν τα μελισσοκομικά προϊόντα στη ζωή μας, ξεκινώντας από την ίδια τη μέλισσα και έπειτα τα παράγωγά της (μέλι, βασιλικός πολτός, κερύ, πρόπολη και γύρη). Η προσπάθειά μας έγκειται στην εστίαση των ευεργετικών αποτελεσμάτων των παραπάνω προϊόντων ως συστατικά καλλυντικών προϊόντων. Ο λόγος που εστίασαμε στην παρούσα εργασία στο συγκεκριμένο θέμα είναι το γεγονός της μεγάλης ανάπτυξης της βιομηχανίας καλλυντικών και της μεγάλης χρήσης φυσικών προϊόντων τα τελευταία χρόνια. Τελειώνοντας να αναφέρουμε ότι: επειδή το ενδιαφέρον των ανθρώπων εστιάζει κυρίως στην εξωτερική τους εμφάνιση, ψάξαμε και βρήκαμε κάποιες συνταγές με φυσικά συστατικά καθώς και φυσικά προϊόντα τα οποία κυκλοφορούν στο εμπόριο, πιστεύοντας ότι με αυτό θα γίνουμε πιο κατανοητοί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Η ΜΕΛΙΣΣΑ

1.1 *Ιστορική αναδρομή*

Μέλισσα...το αρχαιότερο έντομο στη γη

Η ιστορία της μελισσοκομίας και γενικότερα της μέλισσας, καταγράφεται από ειδικούς και επιστήμονες. Οι πληροφορίες που δίνονται είναι τόσες πολλές που δύσκολα μπορούμε να τις καταγράψουμε σε λίγες σειρές. Εμείς παρόλα αυτά θα

προσπαθήσουμε να διατυπώσουμε τις πιο σημαντικές πληροφορίες που αφορούν την ιστορία της μέλισσας και αργότερα τα παράγωγά και τις ιδιότητες της, σε λίγες σελίδες.

Η μέλισσα ζει στη γη λιγότερο από 15 εκατομμύρια χρόνια και θεωρείται από τους πιο παλιούς κατοίκους της, που συνεχίζει να υπάρχει ακόμη και σήμερα.

Η χρησιμότητα των προϊόντων της, του κεριού και του μελιού, στην καθημερινή ζωή των πρώτων κοινωνιών οδήγησε και στη δημιουργία των πρώτων κυψελών.

Οι κάτοικοι της Ινδίας και όλων των μεσημβρινών περιοχών του Ειρηνικού, γνώριζαν προ πολλού την αξία των μελισσών. Οι Αιγύπτιοι εδώ και 4000 χρόνια ήταν εξοικειωμένοι με τη μελισσοκομία, όπως μαρτυρούν επιγραφές που βρέθηκαν σε αιγυπτιακούς τάφους. Στους τάφους αυτούς, απεικονίζεται η μέλισσα σα σύμβολο των διαφόρων δυναστειών. Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι γνώριζαν και ασκούσαν τη νομαδική μελισσοκομία, το

ίδιο έκαναν και οι Έλληνες άποικοι που μετέφεραν τόσο τη μέθοδο, όσο και τις μέλισσες τους στην Κύπρο και την Κρήτη, γεγονός που εξηγεί τη διαφορά των φυλών των μελισσών που υπάρχουν σήμερα στον ελλαδικό χώρο.

Οι πρώτες πληροφορίες για την απαρχή της μελισσοκομίας στην Ελλάδα είναι πολύ απομακρυσμένες, βυθισμένες μέσα στους αιώνες που καλύπτει η αρχαία ελληνική μυθολογία. Σύμφωνα με τα μυθολογικά δεδομένα, ο Δίας ανατράφηκε με νέκταρ και γάλα από τις νύμφες Αμάθεια και Μέλισσα, σε σπήλαιο του βουνού Δίχτη της Κρήτης, ενώ με κερι μέλισσών κόλλησε τα φτερά που κατασκεύασε ο Δαίδαλος για να δραπετεύσει μαζί με το γιο του Ίκαρο από τα ανάκτορα της Κνωσού Μίνωα.

Από όλους τους Έλληνες συγγραφείς που ασχολήθηκαν με τη μέλισσα (Όμηρος, Ησίοδος, Ξενοφών, Αριστοτέλης κ.α.), αναμφισβήτητα ο Αριστοτέλης, που θεωρείται και ο πατέρας της Ζωολογίας, είναι ο πιο συστηματικός και δίνει τις πλέον αρχαίες γνώσεις για τη μέλισσα και γενικότερα για τη μελισσοκομία.

Ο Αριστοτέλης είναι ο πρώτος που έγραψε για τη ζωή και γενικά για τη συμπεριφορά της μέλισσας ως και την ύπαρξη των τριών βιολογικών μορφών, δηλαδή του κηφήνα, της εργάτριας και της βασίλισσας, την οποία ονομάζει 'ηγεμόνα', γιατί δεν γνώριζε το φύλο της, ακόμη είχε επισημάνει και την κατανομή της εργασίας μεταξύ των εργατριών.

1.2 ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΑΣ

Η μέλισσα είναι έντομο που ζει κατά μεγάλες οικογένειες μέσα σε κυψέλες. Μέσα σε κάθε κυψέλη υπάρχουν τρία είδη μελισσών, η βασίλισσα, οι εργάτριες και οι κηφήνες.

Μορφολογικά και από εξωτερικής εμφάνισης η μέλισσα, όπως όλα σχεδόν τα έντομα το σώμα της περιβάλλεται από ένα σκληρό περίβλημα, το οποίο δίνει στήριγμα στους μύες του σώματος, γιατί τα έντομα δεν έχουν εσωτερικό σκελετό και ταυτόχρονα δε μειώνει την ευελιξία των κινήσεων. Επιπλέον προστατεύει το σώμα από την απώλεια νερού.

Το σώμα της μέλισσας χωρίζεται σε τρία μέρη:

► το κεφάλι: στο κεφάλι βρίσκονται τα στοματικά μόρια με τους σχετικούς αδένες για τη λήψη και κάποια κατεργασία της τροφής, τα μάτια (οφθαλμοί) και οι κεραίες που είναι τα κυριότερα αισθητήρια όργανα.

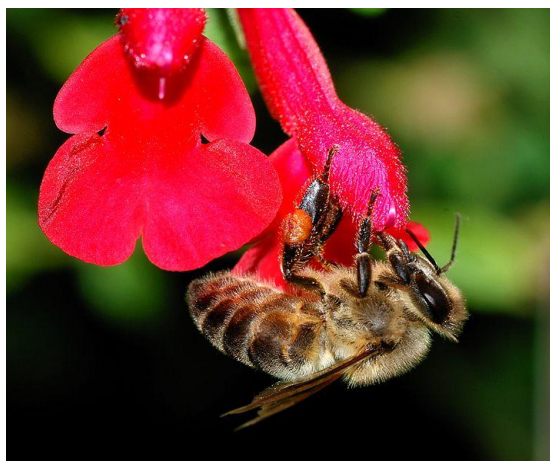
► ο θώρακας: είναι κατασκευασμένος από τρία τμήματα που κάθε ένα φέρει από ένα ζευγάρι πόδια ενώ το δεύτερο και το τρίτο από ένα ζευγάρι φτερά. Έτσι, ο θώρακας αποτελεί την κύρια περιοχή του σώματος όπου γίνεται η κίνηση και υπάρχουν δυνατοί μύες για το πέταγμα και το βάδισμα καθώς και εξειδικευμένες λειτουργίες, όπως είναι η συλλογή γύρης και πρόπολης.

► κοιλιά: η κοιλιά αποτελείται από επτά εμφανή τμήματα (κοιλιακοί δακτύλιοι) μετρώντας το προπόδιο σαν πρώτο τμήμα ενώ υπάρχουν άλλα τρία που δεν διακρίνονται. Στην κοιλιά βρίσκεται το σύνολο των εσωτερικών οργάνων καθώς και το κεντρί.

1.3 Τα είδη της μέλισσας

Στο είδος της μέλισσας της μελιτοφόρου, όπως επίσημα αποκαλείται η μέλισσα υπάρχουν τρεις βασικές ομάδες, η κάθε μία από αυτές έχει και μερικές φυλές.

Η πρώτη ομάδα περιλαμβάνει τις μέλισσες της ανατολικής Ασίας με εκπρόσωπο τη μέλισσα την ινδική. Η δεύτερη ομάδα είναι η αφρικανική και η τρίτη είναι η ευρωπαϊκή ομάδα, που περιλαμβάνει πάνω από 10 φυλές.

Η κάθε μια από τις παραπάνω ομάδες έχει μερικά βασικά διακριτά χαρακτηριστικά.

Τα τελευταία χρόνια άρχισε η συστηματική διασταύρωση των μελισσών για να δημιουργηθεί νέος τύπος που θα έχει μέσο μέγεθος, θα είναι ήσυχη και εργατική και θα πολλαπλασιάζεται

Βασίλειο: Ζώα (*Animalia*)
Φύλο: Αρθρόποδα (*Arthropoda*)
Ομοταξία: Έντομα (*Insekta*)
Τάξη: Υμενόπτερα (*Hymenoptera*)
Οικογένεια: *Apidae`*
Γένος: *Apis*
Είδος: *mellifera*

σχετικά εύκολα την άνοιξη (ο πίνακας δεξιά δείχνει τη συστηματική ταξινόμηση της μέλισσας).

1.4 Τα προϊόντα της μέλισσας

Οι μέλισσες προσφέρουν απλόχερα στη φύση τα προϊόντα τους, τα οποία ο άνθρωπος δεν άργησε να ανακαλύψει, παίρνοντας τα και χρησιμοποιώντας τα σε αρκετές περιπτώσεις, όπως για παράδειγμα στη δερματολογία, για ορισμένες δερματοπάθειες, στην παθολογία, για χρόνιες παθήσεις άλλα και σε άλλους τομείς.

Ένας τομέας που θα μας απασχολήσει στα επόμενα κεφάλαια και ο οποίος χρησιμοποιεί σε μεγάλη συχνότητα τα προϊόντα της μέλισσας, είναι η κοσμητολογία.

Τα προϊόντα της μέλισσας και στη συνέχεια της κυψέλης είναι τα εξής: το μέλι, η γύρη, το κερί, ο βασιλικός πολτός, η πρόπολη, το δηλητήριο.

Πριν αναλύσουμε τα παραπάνω προϊόντα, θα αναφέρουμε δυο λόγια για το καθένα.

Το μέλι της μέλισσας που συλλέγεται από τις κυψέλες, αποτελεί μία πλούσια σε συστατικά τροφή αλλά συγχρόνως δεν αμφισβητούνται και οι ευεργετικές του ιδιότητες. Οι εταιρίες καλλυντικών το έχουν σε αρκετά σκευάσματα ως βασικό συστατικό.

Ο βασιλικός πολτός καθώς και η πρόπολη, πέρα από τη μεγάλη θρεπτική αξία που έχουν, χρησιμοποιούνται σαν διεγερτικά, αποτελούν και βασικό συστατικό σε πολλά καλλυντικά σκευάσματα.

Ακόμη το κερι είναι από τα πλέον διαδεδομένα προϊόντα της μέλισσας γιατί έχει την ιδιότητα να χρησιμοποιείται σε περισσότερους τομείς από ότι τα υπόλοιπα προϊόντα και φυσικά στην κοσμητολογία είναι το πρώτο και βασικότερο υλικό για τη δημιουργία καλλυντικών σκευασμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΤΟ ΜΕΛΙ

2.1 Ιστορική αναδρομή

Το μέλι είναι από τα προϊόντα με τις περισσότερες αναφορές στη μυθολογία, την ιστορία και την παράδοση των περισσότερων λαών. Στην Ελλάδα, μάλιστα, η αξία του ήταν ιδιαίτερα αναγνωρισμένη. Στην αρχαιότητα το χρησιμοποιούσαν πολύ συχνά ως προσφορά για τους θεούς, ενώ η αμβροσία, που χάριζε στο Δωδεκάθεο την αθανασία, λέγεται ότι περιείχε βασιλικό πολτό. Εξάλλου, ο Ιπποκράτης και ο Διοσκουρίδης στα συγγράμματά

τους υπογράμμισαν τη διατροφική, αλλά και τη φαρμακολογική του σημασία.

Όπως προαναφέρθηκε η χρήση του μελιού έχει τις ρίζες της στην αρχαία εποχή. Από τις πινακίδες της Κνωσού, των Μυκηνών και της Πύλου, έχουμε καταλόγους αρωματικών συστατικών που χρησιμοποιούσαν, μαζί με το λάδι για να κατασκευάσουν τα αρώματα και τις αλοιφές. Ανάμεσά τους αναφέρονται ο κορίανδρος, το κύμινο, η μίνθη, ο ελελίφασκος, το κρασί και το μέλι.

Αλλά και κατά τη Βυζαντινή εποχή η περιποίηση του προσώπου ήταν κυρίως υπόθεση της γυναίκας, η οποία χρησιμοποιούσε διάφορα υλικά, όπως νίτρο, αφρονίτρο, χία γη (κιμωλία), λάδι, φύκι, μέλι και τρυγία είτε αυτούσια, είτε σε συνταγές για τον καθαρισμό, την τροφή και την καλή όψη της επιδερμίδας της. Μία από τις μάσκες ομορφιάς που χρησιμοποιούνταν εκείνη την εποχή παρασκευαζόταν αναμιγνύοντας ίσες ποσότητες λιβανωτού (ρητινώδης ουσία του δενδρολίβανου) και παιδέρωτα (φυτό) με μέλι. Το μίγμα αλοιφώταν στο πρόσωπο, έμενε ολόκληρη ημέρα πάνω σε αυτό και μετά ξεπλενόταν.

Τέλος το μέλι αναφέρεται στην ιστορία ακόμη σαν απαραίτητο, πολύτιμο συστατικό για την φροντίδα και περιποίηση του δέρματος και των μαλλιών.

Η Κλεοπάτρα έχει μείνει στην ιστορία σαν καλλονή που είχε ιδιαίτερη αδυναμία στο να παίρνει το μπάνιο της σε μείγμα από μέλι και γάλα. Η γυναίκα του αυτοκράτορα Νέρωνα, χρησιμοποιούσε πιστά λοσιόν από μέλι και γάλα για το πρόσωπο και το σώμα, που φαίνεται ότι της εξασφάλιζε νεανικότητα και δροσιά. Γύρω στα 1800, το μέλι άρχισε να μπαίνει στα κύρια συστατικά πολλών δημοφιλών καλλυντικών.

2.2 Τι είναι το μέλι

Σύμφωνα με την Κοινοτική Νομοθεσία (Οδηγία 2001/110/ΕΚ του Συμβουλίου), μέλι είναι η φυσική γλυκιά ουσία που παράγουν οι μέλισσες του είδους *Apis mellifera* από το νέκταρ των φυτών ή από εκκρίσεις ζώντων μερών φυτών ή εκκρίματα εντόμων απομυζούντων φυτά ευρισκόμενα πάνω στα μέρη των φυτών, τα οποία οι μέλισσες συλλέγουν, μετατρέπουν αναμειγνύοντας με ειδικές ύλες του σώματός τους, αποθέτουν, αφυδατώνουν, εναποθηκεύουν και φυλάσσουν στις κηρήθρες της κυψέλης, προκειμένου να ωριμάσουν.

Πρόκειται λοιπόν για ένα προϊόν της φύσης που δεν επιδέχεται καμία επεξεργασία και αποτελείται από τα παρακάτω συστατικά: νερό, φυσικά σάκχαρα, οργανικά οξέα, πρωτεΐνες, ιχνοστοιχεία, ένζυμα, βιταμίνες, αρωματικές και χρωστικές ουσίες. Παίζει σπουδαίο ρόλο στο μεταβολισμό και στη θρέψη, στα συστατικά του σκελετού και των κυττάρων, ρυθμίζει την οξύτητα του στομάχου, έχει αντισηπτικές ιδιότητες, είναι τονωτικό, βοηθά στη γρηγορότερη αποκατάσταση της υγείας και έχει αντιμικροβιακή δράση.

2.3 Προέλευση του μελιού

α) Νέκταρ

Ο σακχαρούχος οπός (γαλακτώδες υγρό) των φυτών λέγεται νέκταρ και παράγεται την εποχή της άνθισης. Το νέκταρ είναι κυρίως υδατικό διάλυμα σακχάρων και μαγνητίζει κυριολεκτικά τα έντομα και φυσικά τις μέλισσες, οι οποίες αφού εκτελέσουν με ακρίβεια το καθήκον τους (δηλαδή αφού μεταφέρουν τη γύρη από τους στήμονες στον ύπερο) επιδίδονται στη θαυμαστή διεργασία για την παραγωγή του μελιού.

Παράγοντες που επηρεάζουν την έκκριση νέκταρος στα φυτά μπορούν να είναι:

- ▶ το φως
- ▶ η ώρα της ημέρας
- ▶ η ατμοσφαιρική υγρασία
- ▶ η χημική σύσταση του εδάφους
- ▶ το κλίμα
- ▶ το υψόμετρο
- ▶ η γονιμοποίηση του άνθους
- ▶ η κληρονομικότητα

β) Μελίτωμα

Υπάρχουν στη φύση αρκετά έντομα, τα οποία όταν παρασιτούν σε κάποιο φυτό, καθώς δεν μπορούν να αφομοιώσουν όλο το χυμό του φυτού που εισέρχεται στο σώμα τους, αποβάλλουν μέρος αυτού με μορφή σταγόνων. Ο χυμός αυτός ονομάζεται μελίτωμα. Οι μέλισσες συλλέγουν αυτές τις σταγόνες, όπως συλλέγουν το νέκταρ από τα φυτά. Γνωστά μέλια από μελιτώματα στη χώρα μας είναι της ελάτης και του πεύκου.

Τέλος, το μελίτωμα είναι πλουσιότερο, σε σχέση με το νέκταρ, σε βιταμίνες, αζωτούχες ενώσεις και αμινοξέα.

2.4 Ιδιότητες του μελιού

Το μέλι είναι ιδιαίτερα θρεπτικό για το δέρμα, διαθέτει σημαντικές επουλωτικές και εξισορροπητικές ιδιότητες, ενώ παράλληλα επιταχύνει την ανανέωση των ιστών. Καθώς έχει την ικανότητα να έλκει, να απορροφά και να διατηρεί νερό στα μόριά του, όταν προστίθεται σε καλλυντικά προϊόντα, προσφέρει υγρασία στο δέρμα και το διατηρεί δροσερό. Παραδοσιακά, οι διάφορες ποικιλίες μελιού έχουν χρησιμοποιηθεί σε θεραπευτικές εφαρμογές, όπως π.χ. μέλι θυμαριού για την καλή λειτουργία του αναπνευστικού, μέλι καστανιάς για τα γαστρεντερικά προβλήματα, μέλι ερείκης για την αντισηπτική και διουρητική δράση του, μέλι από ευκάλυπτο γιατί μαλακώνει το βήχα κ.ά.

2.4.1 Το μέλι ως φυσικό αντιοξειδωτικό

Η μια μετά την άλλη, επιστημονικές μελέτες των τελευταίων χρόνων, δείχνουν ότι το μέλι έχει σημαντικές φυσικές αντιοξειδωτικές ιδιότητες. Όλα τα αντιοξειδωτικά συστατικά παίζουν σημαντικό ρόλο στην προστασία του δέρματος από τις βλαβερές υπεριώδεις ακτίνες του ήλιου, ενώ βοηθούν το δέρμα να ανανεωθεί.

Εκτεταμένη έκθεση του δέρματος στις υπεριώδεις ακτίνες του ηλίου, προξενεί πρόωρο γήρας και καρκίνους. Τα διάφορα χημικά παρασκευάσματα προστασίας απ' τον ήλιο (sunscreens), συχνά ερεθίζουν το δέρμα. Γι' αυτό και ερευνητές πειραματίζονται με διάφορα αντιοξειδωτικά στα καλλυντικά, αντιερεθιστικά και ενυδατικά. Οι μοναδικές φυσικές ιδιότητες που έχει το μέλι, το κάνουν να είναι η ιδεώδης λύση ανάμεσα στα προϊόντα αυτά.

Γι' αυτό τον λόγο μην εκπλήσσεστε όταν δείτε ότι το μέλι όλο και περισσότερο, περιέχεται σε πολλά καλλυντικά για την περιποίηση, φροντίδα και προστασία του δέρματος.

2.4.2 Χημική σύσταση και αντιβακτηριακές ιδιότητες του μελιού

Η σύνθεση των μελιών διαφέρει και αυτό εξαρτάται από το είδος των ανθών. Έτσι η μέση σύσταση πιθανών να διαφέρει από

εκείνη των μελιών που προέρχονται από περιοχές που έχουν διαφορετικό κλίμα και διαφορετική χλωρίδα.

Το μέλι όπως προαναφέρθηκε και σε άλλη παράγραφο περιέχει ποσότητες πρωτεϊνών και αμινοξέων, μεταλλικών στοιχείων καθώς και βιταμινών και άλλων ουσιών, τα οποία προσδίδουν αντιοξειδωτικές ουσίες σε αυτό. Οι ουσίες αυτές έχουν σημαντική δράση που είναι ευεργετική για την καρδιά και τα αγγεία. Επίσης, έχουν αντικαρκινική δράση και ενεργούν εναντίον των μηχανισμών γήρανσης και φθοράς του οργανισμού. Για αυτόν το λόγο πολλοί ερευνητές και δίπλα τους αντίστοιχα πολλές καλλυντικές εταιρίες χρησιμοποιούν το μέλι σαν βασικό συστατικό ορισμένων καλλυντικών προϊόντων τους.

Ακόμη το μέλι πέρα από τις αντιοξειδωτικές ιδιότητες έχει και αντιμικροβιακή δράση η οποία είναι γνωστή για περισσότερο από έναν αιώνα. Αν και είχε χρησιμοποιηθεί σαν φάρμακο από τους αρχαίους χρόνους σε πολλούς πολιτισμούς, στην αρχαία χρήση του δεν υπήρξε καμία αναγνώριση των αντιβακτηριακών ιδιοτήτων του, ήταν απλά γνωστό για την αποτελεσματικότητα που είχε σε θεραπείες. Έχει αποδειχθεί ότι το μέλι εμποδίζει ένα ευρύ φάσμα βακτηριδίων. Υπάρχουν πολλές αναφορές της βακτηριοκτόνου καθώς επίσης και της βακτηριοστατικής δράσης τους. Επίσης, έχουν υπάρξει αναφορές και για την αντιμυκητώδη του δράση.

Τέλος υπάρχουν μεγάλες διαφορές μεταξύ μελιών που προέρχονται από διαφορετικά φυτά. Μέλι με υψηλή αντιβακτηριακή δράση είναι του βαμβακιού, του πεύκου, της ελάτης, της καστανιάς και του ευκαλύπτου. Υπάρχουν διαφορές ακόμη και ανάμεσα στα μέλια που παράγονται από το ίδιο φυτό, αλλά συλλέγονται από διαφορετικά υψόμετρα.

2.5 Παράγοντες υποβάθμισης του μελιού

Το μέλι που κυκλοφορεί στην αγορά αλλά και αυτό που χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη για την παρασκευή καλλυντικών σκευασμάτων, μπορεί να περιέχει ουσίες οι οποίες ενδεχομένως να είναι λίγο ή πολύ επικίνδυνες.

Αυτό είναι δυνατόν να συμβεί εάν υπάρξουν λάθος χειρισμοί κατά τη διάρκεια της παραγωγής, συγκομιδής και αποθήκευσης του μελιού. Πολλοί παράγοντες μπορούν να επηρεάσουν το μέλι και τις ιδιότητες του και να επέλθει αλλοίωση. Για παράδειγμα: τοποθέτηση των κυψελών στις πυκνά αστικοποιημένες ή βιομηχανοποιημένες ζώνες ή γενικά στις περιοχές που υποβάλλονται σε ισχυρή περιβαλλοντική ρύπανση, συμπεριλαμβανομένης της γεωργικής χρήσης των φυτοφαρμάκων, ακατάλληλη χρήση αντιβιοτικών και άλλων φαρμάκων ή χημικών ουσιών για να αντιμετωπίσουν ή να αποτρέψουν τις νόσους των μελισσών ή παρασίτων ελέγχου, χρήση χημικών απωθητικών ουσιών κατά τη διάρκεια της συγκομιδής του μελιού κ.α. . Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα την επιβάρυνση του μελιού με επιβλαβή ή τοξικά υπολείμματα, ενδεχομένως καταστρεπτικά για την ανθρώπινη υγεία.

Τέλος οι παράγοντες που αναφέρθηκαν, επηρεάζουν σε τέτοιο βαθμό το μέλι, που φέρνουν αρνητικά αποτελέσματα στην ποιότητα του μελιού έτσι ώστε να κρίνεται ακατάλληλο για τη χρησιμοποίησή του τόσο στην κοσμετολογία όσο και στη διατροφή.

2.6 Το μέλι βασικό συστατικό στα καλλυντικά σκευάσματα

Σήμερα το μέλι, εκτός από τις ευεργετικές του ιδιότητες, χρησιμοποιείται όλο και συχνότερα από τις εταιρίες καλλυντικών.

Η βιομηχανία των καλλυντικών χρησιμοποιεί το μέλι ως ενυδατικό του δέρματος, ως αποσκληρυντικό και αποκαταστάτη των παραγόντων ενυδάτωσης του δέρματος στις κρέμες. Έτσι παρασκευάζουν καλλυντικά προϊόντα όπως μάσκες προσώπου, λοσιόν για τα μαλλιά και το σώμα, σαμπουάν, σαπούνια, κραγιόν. Λόγω της κολλώδους υφής του όμως, μπορεί να υιοθετηθεί μόνο σε μικρές ποσότητες.

Όμως πως λειτουργεί το μέλι. Τι το κάνει να είναι τόσο χρήσιμο σαν καλλυντικό. Το δέρμα για να είναι και να παραμείνει λείο, απαλό και ελαστικό, πρέπει να διατηρεί συνεχώς τη δροσιά του. Όσο το δέρμα γερνά ή όσο είναι εκτεθειμένο σε χημικά ή και ταλαιπωρίες από το περιβάλλον, όπως τον ήλιο, σκόνη, μόλυνση, παγωνιές, κ.λ.π. χάνει την ικανότητά του να ενυδατώνει, στεγνώνει, αγριεύει ή και ρυτιδώνει.

Το μέλι είναι ένα από τα πλέον δραστικά ενυδατικά, που σημαίνει ότι ελκύει, απορροφά και διατηρεί νερό στα μόριά του, γι'

αυτό και μπορεί να αποτελέσει έναν δραστικό ενυδατικό παράγοντα. Όταν δηλαδή προστεθεί σε κάποια αναλογία σε καλλυντικά προϊόντα δίνει υγρασία στο δέρμα, το διατηρεί δροσερό. Γι' αυτό και κρέμες ή σαμπουάν με μέλι, φρεσκάρουν “ποτίζουν” το δέρμα και τα μαλλιά.

Επίσης είναι γνωστό ότι προστατεύει το δέρμα από ερεθισμούς, γι' αυτό και θεωρείται το πλέον κατάλληλο για ευαίσθητα δέρματα όπως των μωρών.

Τέλος το μέλι περιέχει κάποια δραστικά συστατικά τα οποία είναι πλούσιο σε υδατάνθρακες, ιχνοστοιχεία, πρωτεΐνες, αμινοξέα, ένζυμα και βιταμίνες του συμπλέγματος Β. Χάρη στα θρεπτικά δραστικά συστατικά του, αποτελεί πηγή ενέργειας, αναζωογόνησης και τόνωσης του οργανισμού.

2.6.1. Φυσικά καλλυντικά σκευάσματα με μέλι

Μέλι.... Το υγρό χρυσάφι υποστηρίζουν πολλοί ειδικοί κοσμητολόγοι, για αυτό το λόγο και χρησιμοποιείται σε πολλά καλλυντικά σκευάσματα.

Παρακάτω θα αναλύσουμε και θα αναφέρουμε ορισμένα υλικά και τρόπους παρασκευής των καλλυντικών, με βασικό συστατικό το μέλι και άλλα φυσικά προϊόντα, τα οποία μπορούμε εύκολα να βρούμε στην καθημερινότητά μας.

PEELING ME ΜΕΛΙ

ΕΛΑΦΡΥ PEELING ΧΕΡΙΩΝ ΚΑΙ ΠΟΔΙΩΝ

1 κουταλιά της σούπας μέλι
30 γραμμάρια αμύγδαλα

1 χτυπημένο αυγό
7 γραμμάρια Comfrey root

Προετοιμασία – Εφαρμογή: Αναμίξτε όλα τα παραπάνω υλικά συγχρόνως. Έπειτα καλύψτε τα χέρια σας καλά με το μείγμα και βάλτε κάποιον να τοποθετήσει στα χέρια σας λαστιχένια γάντια. Είναι καλύτερα εάν χρησιμοποιείτε πριν από τον ύπνο. Εργαστείτε κατά τον ίδιο τρόπο και για ξηρά πόδια.

ΑΠΑΛΟ PEELING ΜΕ ΦΡΟΥΤΑ

2 κουταλιές της σούπας μέλι
½ κούπα φρέσκια ραραγα
1 κούπα φρέσκο ανανά

Προετοιμασία – Εφαρμογή: Πολτοποιείτε τον ανανά και την ραραγα σε ένα μπλέντερ. Προσθέστε το μέλι στο μείγμα. Πλύνετε το πρόσωπό σας, κατόπιν εφαρμόστε το μείγμα στο δέρμα σας αποφεύγοντας την περιοχή των ματιών. Μην αφήσετε το μίγμα επάνω στο πρόσωπό σας πάνω από 5 λεπτά (λιγότερο εάν έχετε ευαίσθητο δέρμα), κατόπιν ξεβγάλτε το πρόσωπό σας με δροσερό νερό. Όταν τελειώσετε, εφαρμόστε μία ενυδατική κρέμα. Μην το χρησιμοποιήσετε περισσότερο από μία φορά την εβδομάδα . Σημείωση: κατά την πρώτη εφαρμογή, κρατήστε το μείγμα μόνο για 1 – 2 λεπτά έτσι ώστε να σιγουρευτείτε ότι δεν υπάρχει κανένας ερεθισμός του δέρματος.

Αυτό το ελαφρύ peeling είναι βασισμένο στις ενεργές ουσίες που βρίσκονται στα δύο τροπικά φρούτα, τον ανανά και την ραραγα. Ο ανανάς περιέχει βρομελαΐνη και η ραραγα περιέχει παπαΐνη. Και οι δύο είναι πρωτεάσες, φυσικά ένζυμα που μπορούν να λύσουν τις πρωτεΐνες.

Όταν εφαρμόζονται στο δέρμα σε μικρές ποσότητες (δηλαδή η ποσότητα που περιέχεται φυσικά στον ανανά και την ραραγα), αυτά τα ένζυμα βοηθούν με ήπιο τρόπο να αφαιρεθούν τα νεκρά κύτταρα από την επιφάνεια του δέρματος δημιουργώντας απολέπιση. Ο ανανάς και η ραραγα περιέχουν μέτριες ποσότητες άλφα

υδροξυοξέων, τα οποία έχουν απολεπίστηκες ιδιότητες. Το μέλι προστίθεται για την αύξηση της ενυδάτωσης.

ΜΑΣΚΕΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

ΜΑΣΚΑ ΟΜΟΡΦΙΑΣ ΓΙΑ ΛΑΜΨΗ

- 1 κουταλιά μέλι
- 1 μέτριο αβοκάντο
- 1 κουταλιά σταφύλια
- 1 κουταλάκι μαγιονέζα
- 1 κουταλάκι νωπή μαγιά
- 2 κουταλάκια χυμό λεμονιού

Εκτέλεση - Εφαρμογή: Χτυπήστε όλα τα υλικά στο μπλέντερ ώσπου να γίνουν κρέμα και απλώστε στο πρόσωπο για 20 περίπου λεπτά. Κατόπιν ξεβγάλτε με άφθονο νερό.

ΜΑΣΚΑ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΜΕ ΑΒΟΚΑΝΤΟ

- 1 κουταλιά της σούπας μέλι
- 2 κουταλιές της σούπας πολτοποιημένο αβοκάντο
- 2 κουταλιές της σούπας βρώμη
(υλικά για μία εφαρμογή)

Προετοιμασία - Εφαρμογή: Ανακατέψτε όλα τα συστατικά με ένα πιρούνι σε ένα μικρό γυάλινο κύπελλο. Απλώστε σε καθαρό πρόσωπο και στο λαιμό με τα δάχτυλά σας σε κυκλικές κινήσεις. Αποφύγετε την περιοχή των ματιών. Αφήστε τη μάσκα για 10 με 15 λεπτά. Ξεβγάλτε με κρύο νερό και σκουπίστε το πρόσωπό σας απαλά με μία πετσέτα.

ΕΝΥΔΑΤΙΚΗ ΜΑΣΚΑ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

- 1 κουταλιά της σούπας μέλι
- 1 κρόκο αυγού
- 2 κουταλιές της σούπας ασπραδιού
- 1 κουταλάκι του γλυκού ροδόνηρο

Προετοιμασία - Εφαρμογή: Μπορείτε να αποκτήσετε ένα υπέροχο πρόσωπο συνδυάζοντας σε ένα κύπελλο τα παραπάνω υλικά. Χτυπήστε τα μαζί και απλώστε έπειτα στο πρόσωπο. Αφήστε το μίγμα για 10 με 15 λεπτά. Αφαιρέστε με ζεστό νερό. Αυτό είναι ιδιαίτερα αναζωογονητικό. Μετά τη μάσκα ψεκάστε το πρόσωπό σας με τονωτικό, φτιαγμένο με μισή κούπα απόσταγμα αμαμέλιδας, μισή κούπα ροδόνηρου και $\frac{3}{4}$ κουταλάκια γλυκού φυτική γλυκερίνη. Ανακινήστε καλά πριν από κάθε χρήση και ψεκάστε ή ταμπονάρετε το πρόσωπο όταν το αισθάνεστε ξηρό.

ΜΑΣΚΑ ΜΕ ΓΙΑΟΥΡΤΙ ΚΑΙ ΠΛΙΓΟΥΡΙ

1 κουταλιά της σούπας μέλι
1 κουταλιά της σούπας πλιγούρι
2 κουταλιές της σούπας πλήρες γιαούρτι

Προετοιμασία: Απλά ανακατέψτε τα υλικά ώστε να σχηματιστεί ο χυλός. Για να αποφύγετε τους σβόλους, μπορείτε να αλέσετε το πλιγούρι ώσπου να γίνει σκόνη πριν το αναμίξετε με τα άλλα συστατικά.

Εφαρμογή: Χρησιμοποιείτε ως εξής: πλύνετε καλά το πρόσωπό σας, τρίψτε το μίγμα με κυκλικές κινήσεις. Αφήστε το να δράσει για 1 ή 2 λεπτά και μετά ξεβγάλτε.

Το γιαούρτι περιέχει γαλακτικό οξύ και διάφορες θρεπτικές ουσίες που μπορούν με ήπιο τρόπο να υποκινήσουν την παραγωγή του κολλαγόνου στο δέρμα. Το πλιγούρι και το μέλι ενεργούν ως ενυδατικές ουσίες.

ΕΝΥΔΑΤΙΚΗ ΜΑΣΚΑ ΠΡΟΣΩΠΟΥ (moisturizer)

2 κουταλιές της σούπας μέλι
2 κουταλάκια φρέσκο πλήρες γάλα

Προετοιμασία - Εφαρμογή: Ανακατεύετε τα υλικά και το μείγμα το απλώνετε στο πρόσωπο και το λαιμό, με ένα απαλό κυκλικό μασάζ. Αφήστε το για 10 λεπτά περίπου και μετά το

ξεπλένετε με χλιαρό νερό. (Για τις πιο μεγάλες ηλικίες, ιδανικό είναι το μείγμα να έχει ζεσταθεί ελαφρά.)

ΜΑΣΚΑ ΓΙΑ ΣΥΣΦΙΞΗ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ

- 1 κουταλάκι της σούπας **μέλι**
- 1 ασπράδι από ωμό αυγό
- 1 κουταλάκι του γλυκού γλυκερίνη
λίγο αλεύρι

Προετοιμασία: Αναμιγνύετε τα υλικά και ανακατεύοντας τα, προσθέτετε λίγο αλεύρι μέχρις το μείγμα να γίνει είδος κρέμας.

Εφαρμογή: Απλώστε την στο πρόσωπο και το λαιμό, αφήστε την επί 10 λεπτά και ξεπλυθείτε με χλιαρό νερό.

ΜΑΣΚΑ ΓΙΑ ΑΦΥΔΑΤΩΜΕΝΕΣ ΕΠΙΔΕΡΜΙΔΕΣ

- ½ κουταλάκι από **μέλι** του δάσους
- ½ κουταλάκι ζεστό νερό
- 1 φυτική κρέμα βάσης
- 20 σταγόνες λάδι jojoba

Προετοιμασία: Αραιώστε μισό κουταλάκι από μέλι δάσους, με μισό κουταλάκι ζεστό νερό. Στη συνέχεια, προσθέστε το σε μία φυτική κρέμα βάση μαζί με 20 σταγόνες λάδι τζοτζόμπα και ανακατέψτε καλά (διατηρήστε τη μάσκα στο ψυγείο και καταναλώστε τη μέσα σε 2 μήνες).

Εφαρμογή: Απλώστε ένα πλούσιο και ομοιόμορφο στρώμα σε καθαρό δέρμα. Αφήστε τη μάσκα να δράσει για 10-15 λεπτά και στη συνέχεια απομακρύνετε την ποσότητα που δεν έχει απορροφηθεί, ξεπλένοντας με νερό ή σκουπίζοντας το πρόσωπό σας. Ξεδιψάστε την επιδερμίδα σας και δώστε της έξτρα τροφή με τη μάσκα με μέλι που προτείνουμε, ιδανική για τις επιδερμίδες με τάση ξηρότητας ή τις ιδιαίτερα αφυδατωμένες επιδερμίδες.

ΛΟΣΙΟΝ ΓΙΑ ΤΟ ΔΕΡΜΑ

- 1 κουταλάκι του γλυκού **μέλι**
- 1 κουταλάκι λάδι (σπορέλαιο)

¼ του κουταλιού χυμό λεμονιού

Προετοιμασία – Εφαρμογή: Αναμιγνύετε τα παραπάνω υλικά και απλώνετε το μείγμα στα χέρια, αγκώνες και οπουδήποτε άλλου νοιώθετε το δέρμα σας στεγνό, με το μείγμα αυτό. Αφήστε το 10 λεπτά και ξεπλυθείτε με χλιαρό νερό.

ΓΙΑ ΛΑΜΠΕΡΟ ΔΕΡΜΑ

Μέλι

*1 καθαρισμένη μπανάνα
Σκόνη κοκκινόξυλου*

Προετοιμασία – Εφαρμογή: Αναμιγνύουμε τα υλικά μέχρις ότου γίνουν ένα παχύρευστο μείγμα. Απλώνουμε στο πρόσωπο. Λειτουργεί ως βαθύ μέσο καθαρισμού και δίνει φυσική λάμψη στο θαμπό ξηρό δέρμα.

ΣΑΠΟΥΝΙΑ ΚΑΙ ΣΑΜΠΟΥΑΝ ΜΕ ΜΕΛΙ

Πριν προχωρήσουμε στις οδηγίες και τον τρόπο παρασκευής των προϊόντων αυτών, θα αναφέρουμε μία ακόμη συμβουλή χρήσιμη για το δέρμα σας. Κάθε φορά που θα κάνετε μπάνιο, προσθέστε 1/4 της κούπας μέλι στο νερό της μπανιέρας σας, και δείτε τη διαφορά του δέρματός σας. Εκτός του ότι θα παίρνει ένα απαλό φυσικό άρωμα, θα γίνει λείο και δροσερό χωρίς την “αγριάδα” που συνήθως προξενούν τα διάφορα σαπούνια.

ΑΦΡΟΛΟΥΤΡΟ ΜΠΑΝΙΟΥ ΓΑΛΑΚΤΟΣ ΚΑΙ ΜΕΛΙΟΥ

*2 κουταλάκια του γλυκού μέλι
1 ολόκληρο αυγό
½ φλιτζάνι παραφινέλαιο
¼ του φλιτζανιού βότκα
2 κουταλιές υγρό σαπούνι πιάτων ½ φλιτζάνι γάλα πλήρες
Αιθέριο έλαιο για άρωμα*

Προετοιμασία – Εφαρμογή: Βάλτε όλα τα συστατικά στο μπλέντερ και ανακατέψτε τα για 30 δευτερόλεπτα. Τοποθετήστε το

σε ένα μπουκαλάκι που να κλείνει καλά. Κάθε φορά που θα κάνετε μπάνιο βάλτε 2 κουταλιές του γλυκού μέσα στο νερό.

ΙΣΧΥΡΟ HAIR CONDITIONER

Υλικά – Προετοιμασία – Εφαρμογή: Αναμίξτε $\frac{1}{2}$ της κούπας μέλι και $\frac{1}{4}$ της κούπας ελαιόλαδο για ξηρά μαλλιά ή 2 κουταλιές ελαιόλαδου για κανονικά μαλλιά. Κάντε ένα ελαφρύ μασάζ στα μαλλιά μέχρι να καλυφθούν πλήρως με το μείγμα. Έπειτα καλύψτε το κεφάλι σας με ένα σκουφάκι για 30 λεπτά, αφαιρέστε το σκουφάκι, σαπουνίστε καλά και ξεβγάλτε.

ΓΙΑ ΦΥΣΙΚΗ ΓΥΑΛΑΔΑ ΚΑΙ ΖΩΝΤΑΝΙΑ ΣΤΑ ΜΑΛΛΙΑ

1 κουταλάκι του γλυκού **μέλι**
1 λίτρο ζεστό νερό
Χυμός μισού λεμονιού

Προετοιμασία – Εφαρμογή: Διαλύστε ένα κουταλάκι του γλυκού σε ένα λίτρο ζεστού νερού. Για ξανθά μαλλιά προσθέστε χυμό μισού λεμονιού. Μετά το σαμπουάν, βρέξτε τα μαλλιά σας με το μείγμα αυτό. Μην τα ξεπλένετε, μόνο στεγνώστε τα κανονικά.

ΚΑΜΜΥΝΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΑ ΧΕΙΛΗ ΜΕ ΜΕΛΙ

LIP GLOSS ΜΕ ΜΕΛΙ ΚΑΙ ΜΟΣΧΟΛΕΜΟΝΟ

1 κουταλιά του γλυκού **μέλι**
1 κάψουλα υγρής βιταμίνης E
2 κουταλιές του γλυκού κερί μέλισσας
5 σταγόνες αρωματικής ουσίας μοσχολέμονου ή κάποιου άλλου αιθέριου ελαίου
7 - 8 κουταλιές του γλυκού λάδι γλυκών αμυγδάλων

Προετοιμασία – Εφαρμογή: Λιώνετε το λάδι και το κερί στο φούρνο μικροκυμάτων για 1 - 2 λεπτά. Βγάζετε το μείγμα από το φούρνο. Τρυπήστε την κάψουλα της βιταμίνης E με μία καρφίτσα και ρίξτε το περιεχόμενο της κάψας, το μέλι και την αρωματική

ουσία στο μείγμα που βγάλατε από τον φούρνο, ανακατεύοντας ελαφρά έως ότου γίνουν ένα. Μεταφέρετε με ένα κουτάλι το σχηματισμένο πλέον χυμό σε ένα μικρό κουτάκι και κλείστε το καλά. Έπειτα τοποθετήστε μία μικρή ποσότητα στα χείλη.

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΗ ΟΥΣΙΑ ΧΕΙΛΙΩΝ ΜΕ ΜΕΛΙ

- ½ κουταλιά του γλυκού μέλι
- 1 κοφτή κουταλιά του γλυκού κερι μέλισσας
- 1 κοφτή κουταλιά του γλυκού βούτυρο κακάο
- 1 κάψουλα υγρής βιταμίνης E
- 2 κουταλιές του γλυκού ελαιόλαδο
- 3 σταγόνες αιθέριο έλαιο λεμονιού

Προετοιμασία – Εφαρμογή: Θερμαίνετε το βούτυρο και το κερι σε υδατόλουτρο και ανακατεύουμε έως ότου λιώσει το κερι, αφαιρούμε το δοχείο από το υδατόλουτρο συνεχίζοντας το ανακάτεμα έως ότου κρυώσουν ελαφρώς τα υλικά. Προσθέτετε το μέλι, το αιθέριο έλαιο και τη βιταμίνη E συνεχίζοντας να ανακατεύετε καλά. Τέλος τοποθετείτε το μείγμα μέσα σε μπουκαλάκια και τα σφραγίζουμε καλά. Είστε έτοιμοι να τοποθετήσετε το καλλυντικό, που μόνοι σας παρασκευάσατε, στα χείλη.

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΗ ΚΡΕΜΑ ΧΕΙΛΙΩΝ

- ½ κουταλιά του γλυκού μέλι
- ½ κουταλιά του γλυκού κερι μέλισσας
- ½ κουταλιά του γλυκού βούτυρο κακάο
- 1 κάψουλα βιταμίνης E
- 2 κουταλάκια του γλυκού ελαιόλαδο
- 3 σταγόνες αιθέριο έλαιο πορτοκαλιού

Προετοιμασία – Εφαρμογή: Λιώστε τα λιπαρά συστατικά σε χαμηλή φωτιά. Ανακατέψτε το μείγμα συνεχώς έως ότου λιώσει η λιπαρή φάση. Αφαιρέστε από τη φωτιά και προσθέστε το μέλι και το αιθέριο έλαιο. Αφήστε το να κρυώσει ανακατεύοντας συνεχώς. Προσθέστε και τη βιταμίνη E. Έπειτα είστε έτοιμη να εφαρμόζετε το μείγμα στα χείλη.

Συμβουλή: Θα ήταν μεγάλο λάθος να παραλείψουμε να αναφέρουμε ότι: κανένα από τα παρασκευάσματα αυτά δεν περιέχει χημικά συντηρητικά, για αυτό καλό θα ήταν να παρασκευάζονται φρέσκα και λίγο πριν την εφαρμογή τους, ή αν περισσέψουν να φυλάσσονται στο ψυγείο, μέχρις ότου χρησιμοποιηθούν ξανά(όχι αργότερα από 2 μέρες).

Πριν κλείσουμε αυτή τη μεγάλη ενότητα των καλλυντικών προϊόντων, τα οποία μπορούμε όλοι γρήγορα και εύκολα να παρασκευάσουμε μόνοι μας σπίτι, πρέπει να αναφερθούμε και στα καλλυντικά που παρασκευάζουν οι μεγάλες καλλυντικές εταιρείες.

Παρακάτω θα αναφέρουμε ορισμένα από τα καλλυντικά προϊόντα που κυκλοφορούν στο εμπόριο, με βασικό συστατικό το μέλι.

2.6.2. Προϊόντα που κυκλοφορούν στο εμπόριο με μέλι

Οι μεγάλες φαρμακευτικές εταιρείες οι οποίες έχουν αρχίσει τα τελευταία χρόνια να ασχολούνται πιο ενεργά με τον τομέα της Αισθητικής, έχουν παρασκευάσει αρκετά καλλυντικά προϊόντα τα οποία καλύπτουν ορισμένες από τις ανάγκες των ανθρώπων.

Παρακάτω θα αναφέρουμε κάποια από τα προϊόντα που μπορούμε εύκολα να βρούμε στο εμπόριο.

ΣΑΜΠΟΥΑΝ ΓΙΑ ΤΑ ΜΑΛΛΙΑ

Υπάρχουν σαμπουάν για τα μαλλιά τα οποία δημιουργήθηκαν για να αντιμετωπίσουν τις σύγχρονες ανάγκες όλων των τύπων μαλλιών, προσφέροντας φυσικό καθαρισμό, ενισχυμένη βιοπροστασία και να δώσουν μία αποτελεσματική φροντίδα σε αυτά. Περιέχουν μέλι και άλλα συστατικά τα οποία τα καταστούν κατάλληλα για κάθε πρόβλημα.

Μερικά από τα σαμπουάν που κυκλοφορούν στο εμπόριο είναι τα εξής:

► Τονωτικό σαμπουάν για γυναίκες με Phyto-complex-n και ΜΈΛΙ για την τριχόπτωση τονωτικό σαμπουάν με **μέλι και phytocomplex-n** βοηθάει ιδιαίτερα τα ευαίσθητα μαλλιά των γυναικών να αποκτήσουν δύναμη. Αντιμετωπίστε την γυναικεία τριχόπτωση με τη χρήση του σαμπουάν αυτού που περιέχει φυτικά δραστικά συστατικά και είναι δερματολογικά ελεγμένο. Η καθημερινή του χρήση θα σας βοηθήσει να απαλλαγείτε από τα προβλήματα του τριχωτού της κεφαλής και να αποκτήσετε και πάλι υγιή και δυνατά μαλλιά.

► Σαμπουάν με Εσπεριδοειδή και ΜΈΛΙ για αντιγήρανση και τόνωση των μαλλιών. Ιδανικό για μαλλιά που ταλαιπωρούνται από βαφές και styling, καυσαέρια και ρύπους για μαλλιά άτονα αδύναμα και θαμπά. Θεραπεία αντιγήρανσης, λάμψης και τόνωσης για κάθε τύπο μαλλιών.

► Σαμπουάν με Φασκόμηλο και ΜΈΛΙ για κανονικά/ξηρά μαλλιά. Ιδανικό για ενυδάτωση, συχνό λούσιμο και για κανονικά μαλλιά με ξηρές άκρες και ψαλίδα.

► Σαμπουάν με Ελιά και ΜΈΛΙ για ξηρά-αφυδατωμένα μαλλιά. Ιδανικό για πολύ ξηρά και αφυδατωμένα μαλλιά, μαλλιά με ψαλίδα και ταλαιπωρημένα από βαφές, περμανάντ και styling .

► Σαμπουάν για συχνό λούσιμο με Χαμομήλι και ΜΈΛΙ για όλους τους τύπους μαλλιών. Ιδανικό για καθημερινό λούσιμο, για ευαίσθητα δέρματα και παιδιά.

► Σαμπουάν κατά της ξηροδερμίας με Tea Tree και ΜΈΛΙ περιέχει όλα τα φυτικά δραστικά συστατικά που βοηθούν στην εξουδετέρωση του μύκητα που προκαλεί την πιτυρίδα και στην βελτίωση της επιδερμίδας του τριχωτού της κεφαλής. Με την καθημερινή χρήση τα συμπτώματα της ξηροδερμίας μειώνονται και η ρίζα της τρίχας δυναμώνει. Τα μαλλιά γίνονται πλούσια και λαμπερά. Ιδανικό για τύπο μαλλιών με πιτυρίδα και ξηροδερμία.

Ακόμη κυκλοφορούν στο εμπόριο κρέμες και μάσκες, για την περιποίηση των μαλλιών μετά το λούσιμο, για την καλύτερη υγεία και φροντίδα αυτών. Περιέχουν φυτικά σάκχαρα και μέλι για βαθιά ενυδάτωση, επανόρθωση και θρέψη της τρίχας, φυτικά εκχυλίσματα, νερό από δενδρολίβανο για τόνωση και λάμψη. Ορισμένα από αυτά είναι τα εξής:

► Απαλή κρέμα με Χαμομήλι και ΜΈΛΙ για όλους τους τύπους μαλλιών. Ιδανική για κανονικά μαλλιά, μαλλιά με τάση λιπαρότητας και μαλλιά που χρειάζονται απαλή περιποίηση και φροντίδα χωρίς να βαραίνουν. Κατάλληλη για ευαίσθητες επιδερμίδες.

► Κρέμα με Εσπεριδοειδή και ΜΈΛΙ για αντιγήρανση και τόνωση των μαλλιών. Ιδανική για κουρασμένα μαλλιά από styling, βαφές, ρύπους, μαλλιά άτονα, θαμπά ή αδύναμα που χρειάζονται ενυδάτωση, τόνωση λάμψη και αντιοξειδωτική προστασία.

► Κρέμα θρέψης με Ελιά και ΜΈΛΙ για ξηρά και αφυδατωμένα μαλλιά. Ιδανική για πολύ ξηρά και αφυδατωμένα μαλλιά, μαλλιά βαμμένα ή ταλαιπωρημένα με ψαλίδα.

► Μάσκα βαθιάς ενυδάτωσης και επανόρθωσης με ΜΈΛΙ και Αμύγδαλο για ξηρά/αφυδατωμένα μαλλιά. Για ακόμη πιο ενισχυμένη δράση. Ιδανική για πολύ ξηρά μαλλιά, με ψαλίδα και έντονες φθορές και για μαλλιά ταλαιπωρημένα από βαφές, περμανάντ και styling.

ΚΡΕΜΑ ΧΕΡΙΩΝ ΜΕ ΜΕΛΙ

► Κρέμα για ξηρά ταλαιπωρημένα χέρια με Θυμαρίσιο Μέλι.
Βοηθά τα ταλαιπωρημένα χέρια να μαλακώσουν και τους δίνει μια απαλή υφή.

ΚΡΕΜΑ ΚΑΙ ΜΑΣΚΑ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΜΕ ΜΕΛΙ

► Αντιρυτιδική κρέμα με σιτάρι και μέλι για κανονικές ξηρές επιδερμίδες. Είναι μία κρέμα υψηλής συγκέντρωσης σε βιταμίνη E, αντιοξειδωτικής δράσης, επιτυγχάνοντας ταυτόχρονα ενυδάτωση και πρόληψη των ρυτίδων και των γραμμών έκφρασης του προσώπου. Συνιστάται η καθημερινή χρήση της κρέμας μετά από έναν καλό καθαρισμό του προσώπου και του λαιμού. Απλώνετε την κρέμα στο πρόσωπο και το λαιμό αποφεύγοντας την περιοχή γύρω από τα μάτια.

► Κρέμα ημέρας με Θυμαρίσιο μέλι το μέλι ως φυσικός ενυδατικός παράγοντας, διατηρεί την υγρασία του δέρματος στα ιδανικά επίπεδα και παράλληλα προσφέρει τροφή και ελαστικότητα στο ξηρό δέρμα. Αφήνει το δέρμα απαλό και ενυδατωμένο.

► Κρέμα προσώπου νυκτός με μέλι είναι μία κρέμα η οποία είναι ιδανική για όλους τους τύπους δέρματος προσφέροντας στην επιδερμίδα λάμψη, ομορφιά και απαλότητα.

► Μάσκα προσώπου με θυμαρίσιο μέλι. Είναι μία παχύρρευστη ενυδατική μάσκα που δεν στεγνώνει και δεν τραβάει το δέρμα. Χάρη στη μοναδική υφή του το μέλι δημιουργεί ένα φιλμ πάνω στην επιδερμίδα, διατηρώντας την υγρασία του δέρματος στα ιδανικά επίπεδα, ενώ παράλληλα προσφέρει τροφή και ελαστικότητα στο ξηρό δέρμα. Τα εκχυλίσματα της *Spirulina* και του Κυδωνιού θρέφουν και αναζωογονούν το δέρμα, χαρίζοντας του φωτεινότητα και λάμψη.

Ακόμη ορισμένες εταιρίες καλλυντικών, οι οποίες ασχολούνται περισσότερο με τα βιολογικά συστατικά σε καλλυντικά σκευάσματα, παρασκευάζουν καλλυντικά από μαστίχα και προσπαθώντας να καινοτομήσουν προσθέτουν το μέλι. Τα καλλυντικά που υπάρχουν αφορούν κυρίως την περιποίηση και φροντίδα του προσώπου. Παρακάτω θα αναφέρουμε ορισμένα από αυτά:

► Mastacne wash pore υγρό καθαριστικό σαπούνι με μαστίχα και ΜΈΛΙ είναι ένα υγρό καθαριστικό σαπούνι για το πρόσωπο για τα μικτά και λιπαρά δέρματα. Περιέχει μαστίχα, μαστιχέλαιο, μέλι, σαλικυλικό οξύ, πούδρα αλόης, *hydrarorine*. Το *mastacne clear lotion* είναι ένα ιδανικό προϊόν για τον καθαρισμό της νεανικής επιδερμίδας. Οι φραγμένοι πόροι που αποτελούν τη βασική αιτία για την εμφάνιση των εξανθημάτων της ακμής καθαρίζονται σε βάθος με το σαπούνι-ζελέ και σταδιακά εξαφανίζονται όλα τα σπυράκια και αποκτά η επιδερμίδα την λάμψη της. Η αλόη με της στυπτικές ιδιότητες της τονώνει την επιδερμίδα ενώ η μαστίχα με την αντιμυκητιακή και αντιβακτηριδιακή δράση της δημιουργεί ένα συνεχές φιλμ προστασίας. Το μέλι και η *hydrarorine* ενυδατώνουν σε βάθος. Ο

πλούσιος αφρός απομακρύνει τις ακαθαρσίες και αφήνει το δέρμα σας καθώς και ενυδατωμένο. Ο καθαρισμός αποτελεί ιδιαίτερα σημαντικό βήμα για την νεανική φροντίδα.

► Masticeye mask μάσκα ματιών για χαλάρωση ρυτίδα "σακούλες" με μαστίχα και ΜΈΛΙ η *mastic eye mask* αποτελεί μία απαραίτητη φροντίδα για τα μάτια και απευθύνεται σε όλους τους τύπους δέρματος. Προστατεύει από ρυτίδες, χαλάρωση και 'σακούλες'. Η συγκεκριμένη μάσκα η οποία περιέχει **μέλι**, μαστίχα, μαστιχέλαιο, καφεΐνη, λεκιθίνη, υαλουρονικό οξύ, *escin*, πούδρα αλόης, έλαια jojoba-βερίκοκου, *shea butter*, μειώνει το πρήξιμο στην περιοχή των ματιών και προοδευτικά των ρυτίδων. Ο μοναδικός φυτικός παράγοντας *Escin* δρα ενάντια στα σημάδια της γήρανσης ενώ το υαλουρονικό οξύ φροντίζει για την ενυδάτωση. Η σύσφιξη είναι ευθύνη των βιολογικών ελαίων αλόης και βερίκοκου, ενώ το μαστιχέλαιο και η μαστίχα δημιουργούν ένα προστατευτικό αντιβακτηριακό και ενυδατικό φιλμ.

► Masticeye serum αντιρυτιδικό ορός ματιών μαύροι κύκλοι "σακούλες" με μαστίχα και ΜΈΛΙ ο ορός *masticeye serum* είναι ιδανικός για την καταπολέμηση των μαύρων κύκλων και των ρυτίδων. Απευθύνεται σε όλους τους τύπους δέρματος. Καθημερινή χρήση του ορού αυτού κάνει τις ρυτίδες, τους μαύρους κύκλους και τις 'σακούλες' να μειώνονται αισθητά χαρίζοντας όμορφα μάτια. Η *masticeye serum* με μαστίχα και μέλι συμβάλλει στην περιποίηση του προσώπου και στη φροντίδα των ματιών.

Περιέχει:

- Το εκχύλισμα Phytodermina Lifting, που είναι ένας φυτικός παράγοντας με σημαντική και γρήγορη δράση *lifting* στην

περιοχή που θα το εφαρμόσουμε. Μειώνει με τον τρόπο αυτό το οίδημα που σχηματίζει τις σακούλες.

- Το σύμπλεγμα καφεΐνης - λεκιθίνης έχει τοπική δράση, και βοηθά στο να εξαφανιστούν μαύροι κύκλοι και σακούλες από τα μάτια.

Το μαστιχέλαιο, το χαμομήλι και το μέλι, συμβάλλουν στην ενυδάτωση και κάνουν την επιδερμίδα να είναι και να φαίνεται πιο υγιής.

► Masticeye cream αντιρυτιδική κρέμα ματιών με μαστίχα και μέλι. Η **masticeye cream** με μαστίχα και μέλι είναι μία επιλεκτικά φτιαγμένη κρέμα για τα μάτια με **αντιρυτιδική** δράση. Η κρέμα ματιών **masticeye** έχει απαλή αλλά και δραστική σύνθεση που ενυδατώνει αλλά ταυτόχρονα προστατεύει τα μάτια από τις ρυτίδες. Μαύροι κύκλοι, ρυτίδες αρχίζουν να γίνονται παρελθόν με την καθημερινή χρήση της κρέμας αυτής. Η **masticeye** είναι απαραίτητη για την περιποίηση του προσώπου και συγκεκριμένα για την φροντίδα των ματιών και απευθύνεται σε όλους τους τύπους δέρματος.

Περιέχει:

- Το λιποσύστημα βιταμινών C που δρα στο κολλαγόνο και λειαίνει τις ρυτίδες και τις σακούλες
- Βιταμίνες A & E που συμβάλλουν στην καλύτερη κυκλοφορία του αίματος και στην εξαφάνιση των μαύρων κύκλων
- Εκχυλίσματα καλέντουλας, χαμομηλιού και η μαστίχα με το μέλι ηρεμούν και καταπραΰνουν την επιδερμίδα κάνοντάς την να βρίσκει πάλι την φυσική της λάμψη.

► Mastacne kalipsis κρέμα καλυπτική στυπτική με μαστίχα και μέλι. Η **mastacne kalipsis** είναι μία κρέμα προσώπου

καλυπτική στυπτική , η οποία απευθύνεται σε μικτά-λιπαρά δέρματα και περιέχει **μέλι**, μαστίχα, μαστιχέλαιο, έλαια καρύδας και τομάτας, βιταμίνη E, σαλικυλικό οξύ ,χαμομήλι , πράσινο τσάι, έλαια jojoba.

Πλεονέκτημα της είναι ότι με μία απλή εφαρμογή τα στίγματα και τα σπυράκια κρύβονται. Απαλύνονται οι ερεθισμοί και επιτρέπεται η εφαρμογή του make-up. Η μαστίχα έχει αντιμυκητιακές ιδιότητες και το σαλικυλικό οξύ μειώνει την έκκριση του σμήγματος. Υπεύθυνο για την ενυδάτωση και τροφή της επιδερμίδας είναι το μέλι, τα έλαια της καρύδας και τομάτας την δροσίζουν . Το ακνεϊκό δέρμα με τη συχνή εφαρμογή της κρέμας ηρεμεί και τα σπυράκια υποχωρούν.

► Epanorthosis αντιρυτιδική κρέμα ημέρας με μαστίχα και μέλι. Είναι μία κρέμα ημέρας ιδιαίτερα απαλή η οποία περιέχει πλούσια φυτικά εκχυλίσματα. Έχει αντιρυτιδική επανορθωτική δράση και είναι κατάλληλη για όλους τους τύπους δέρματος. Για μία ολοκληρωμένη περιποίηση προσώπου συνιστάται η καθημερινή χρήση της κρέμας.

Περιέχει:

- Hydraporine (συνδυασμός φυτικών εκχυλισμάτων), υαλουρονικό οξύ και **μέλι** προσφέροντας πλούσια ενυδάτωση
- Κινετίνη με αντιρυτιδική και αντιοξειδωτική δράση, εμποδίζει την πρόωρη γήρανση των κυττάρων
- Βιταμίνη E που απαλύνει τις ρυτίδες και έχει αντιοξειδωτική δράση.
- Μαστιχέλαιο, έλαια jojoba και Macadamia που διατηρούν την επιδερμίδα ελαστική και την προστατεύουν.

Χρήση : απλώνεται απαλά σε όλο το πρόσωπο αποφεύγοντας την περιοχή γύρω από τα μάτια. Πριν τη χρήση της κρέμας κάνετε έναν καλό καθαρισμό.

► Honey night, αντιρυτιδική συσφιγκτική κρέμα νυκτός με μαστίχα και μέλι. Είναι μία κρέμα νυκτός η οποία απευθύνεται σε όλους τους τύπους δέρματος. Έχει αντιρυτιδική και συσφιγκτική δράση, είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική στις ρυτίδες, συμπληρώνει την περιποίηση της ημέρας και αναπληρώνει τα χαμένα στοιχεία.

Περιέχει:

- Βιταμίνη Ε με αντιοξειδωτική και αντιρυτιδική δράση
- Hydrarorine (συνδυασμός φυτικών εκχυλισμάτων), με ενυδατική δράση
- Ισοφλαβόνες, που αυξάνουν την περιεκτικότητα του κολλαγόνου και εξισσοροπούν τις ανάγκες του δέρματος σε ελασίνη.
- Έλαιο αγριοτραντάφυλλου και μαστιχέλαιο που προστατεύουν την επιδερμίδα.
- Πράσινο τσάι και μέλι που θρέφει την επιδερμίδα αφήνοντας την λεία και βελούδινη.

Χρήση : απλώνεται απαλά σε όλο το πρόσωπο αποφεύγοντας την περιοχή γύρω από τα μάτια. Πριν τη χρήση της κρέμας κάνετε έναν καλό καθαρισμό

► Neckcare κρέμα λαιμού για ρυτίδες και σύσφιξη με μαστίχα και μέλι, αποτελεί μία μοναδική κρέμα για το λαιμό, η οποία προστατεύει από τη δημιουργία ρυτίδων και συγχρόνως συσφίγγει την επιδερμίδα. Το διπλό αυτό αποτέλεσμα προέρχεται από το συνδυασμό της κινετίνης με τα φυτικά έλαια. Απευθύνεται σε όλους τους τύπους δέρματος και περιέχει **μέλι, μαστίχα, μαστιχέλαιο,**

κινετίνη, hydraporine, shea butter, υαλουρονικό οξύ, έλαια jojoba, βερίκοκου, και σκουλένιο.

Ακόμη υπάρχουν και σαπούνια τα οποία είναι φτιαγμένα για την υγιεινή και φροντίδα της επιδερμίδας του σώματος. Είναι κυρίως φυσικά σαπούνια με μέλι και είναι ειδικά για τα ξηρά δέρματα.

Τέλος υπάρχουν και προϊόντα καθαρισμού του προσώπου με βάση το μέλι, όπως για παράδειγμα γαλάκτωμα και λοσιόν από μέλι και άνθη πορτοκαλιάς, για πολύ ξηρές επιδερμίδες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ ΠΟΛΤΟΣ

3.1 Γενικά για το βασιλικό πολτό

Το 1788, ο Ελβετός ζωολόγος Franpnnois Huber ήταν ο πρώτος που ξεχώρισε την τροφή του γόνου, σε τροφή προνύμφης εργάτριας και τροφή προνύμφης βασίλισσας.

Η ονομασία “βασιλικός πολτός” προέρχεται από το γεγονός ότι οι προνύμφες που προορίζονται να γίνουν βασίλισσες, καθώς επίσης και οι ενήλικες βασίλισσες, τρέφονται αποκλειστικά με μεγάλη ποσότητα από την τροφή αυτή.

Από τότε το έγκυρο όνομα ‘βασιλικός πολτός’ χρησιμοποιείται για να προσδιορίσει την τροφή της βασίλισσας.

3.2. Τι είναι ο βασιλικός πολτός

Είναι μια κρεμώδης φυσική ουσία η οποία εκκρίνεται από τους υποφαρυγγικούς αδένες των μελισσών. Είναι άσπρος σαν το γάλα κρεμώδης, ισχυρά όξινος με ιδιαίζουσα οσμή και υπόξινη γεύση.

Οι νεαρές εργάτριες μέλισσες παράγουν αυτή την τροφή αποκλειστικά και μόνο για να θρέψουν τις βασίλισσες και τις προνύμφες μέχρι της ηλικίας των 3 ημερών και των ενήλικων βασιλισσών (αριστερά απεικονίζεται μία κυψέλη από βιολογικό βασιλικό πολτό).

Κάπου εδώ πρέπει να αναφέρουμε και τη χρήση του βασιλικού πολτού στην κυψέλη. Δεν υπάρχει γενετική διαφορά μεταξύ εργατριών και βασιλισσών που αναπτύσσονται στην ίδια κυψέλη. Η μοναδική διαφοροποίηση προέρχεται από το γεγονός ότι οι προνύμφες που προορίζονται για βασίλισσες τρέφονται αποκλειστικά με βασιλικό πολτό όλες τις μέρες, ενώ αυτές που προορίζονται για εργάτριες μετά την τρίτη ημέρα, με μείγμα νέκταρος και γύρης.

Σαν αποτέλεσμα οι βασίλισσες αναπτύσσονται μέσα σε 16 ημέρες, έχουν 42% μεγαλύτερο μέγεθος και 60% περισσότερο βάρος, έχουν ένα υψηλά αναπτυγμένο γενετικό σύστημα με ωθήκες και σπερματοθήκες πλήρως αναπτυγμένες, έχουν μεγαλύτερη διάρκεια ζωής (2-4 χρόνια), και μεγάλη παραγωγικότητα. Είναι ενδεικτικό ότι η βασίλισσα ζει έως και πενήντα φορές περισσότερο από την απλή εργάτρια. Υπό την επίδραση του βασιλικού πολτού η βασίλισσα είναι σε θέση να γεννάει κάθε μέρα έως και 2000 αυγά, πράγμα που σημαίνει ότι το βάρος των αυγών μίας ημέρας ξεπερνάει κατά το διπλάσιο το δικό της βάρος.

Πολλοί επιστήμονες θεωρούν ότι οι επιδόσεις της αυτές, τόσο σε μακροβιότητα όσο και σε ευγονία, οφείλονται στην καθημερινή κατανάλωση βασιλικού πολτού.

Αντίθετα οι εργάτριες ολοκληρώνουν την ανάπτυξή τους μέσα σε 21 ημέρες, ζουν μικρότερο χρονικό διάστημα (35-40 ημέρες) και δε γεννούν αυγά.

3.3 Παραγωγή βασιλικού πολτού

απεικονίζονται *Βασιλικά κελιά σμηνοουργίας*)

Ο πιο συνηθισμένος τρόπος παραγωγής του βασιλικού πολτού στην Ελλάδα είναι από τα βασιλικά κελιά σμηνοουργίας που σχηματίζονται περιμετρικά της κηρήθρας κατά την περίοδο της άνοιξης και νωρίς το καλοκαίρι. Τα σχηματισθέντα βασιλικά κελιά κόβονται από τις κηρήθρες και γίνεται η συλλογή του βασιλικού πολτού, αφού πρώτα αφαιρεθεί από μέσα η προνύμφη της βασίλισσας. (αριστερά

3.3.1. Η σύνθεση του βασιλικού πολτού

Ο βασιλικός πολτός είναι πλούσιος σε μεταλλικά άλατα και κυρίως ασβέστιο, κάλιο και μαγνήσιο. Είναι πλούσια πηγή βιταμινών, πρωτεϊνών, αμινοξέων, λιπιδίων, ανόργανων στοιχείων, ενζύμων και μιας ομάδας συστατικών που μέχρι σήμερα έχουν μείνει απροσδιόριστα.

Περιέχει ακόμη διάφορα λιπαρά οξέα, όπως τα υδροξύ λιπαρά οξέα, τα δικαρβοξυλικά οξέα ή απλά λιπαρά οξέα τα οποία είναι υπεύθυνα για τις περισσότερες βιολογικές ιδιότητες που έχει ο βασιλικός πολτός. Η περιεκτικότητα του βασιλικού πολτού σε όλα αυτά τα θρεπτικά στοιχεία τον καθιστά μια τροφή με πλήθος ευεργετικών ιδιοτήτων.

Το μεγάλο εύρος των αναλυτικών τιμών του βασιλικού πολτού οφείλεται σε διάφορους παράγοντες οι κυριότεροι των οποίων είναι:

- ▶ Η περιοχή συλλογής.

- ▶ Η διαφορετική χλωρίδα.
- ▶ Η φυλή των μελισσών.
- ▶ Η ηλικία της προνύμφης από την οποία συλλέγεται.
- ▶ Οι συνθήκες διατήρησής του.
- ▶ Η παλαίωση του προϊόντος.
- ▶ Η αναλυτική μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε για τον προσδιορισμό των συστατικών του.

Οι διαφορές αυτές όμως δεν είναι σημαντικές και συνεπώς η σύνθεσή του μπορεί να θεωρηθεί ότι παραμένει σχετικά σταθερή.

3.3.2 Χημική σύσταση του βασιλικού πολτού

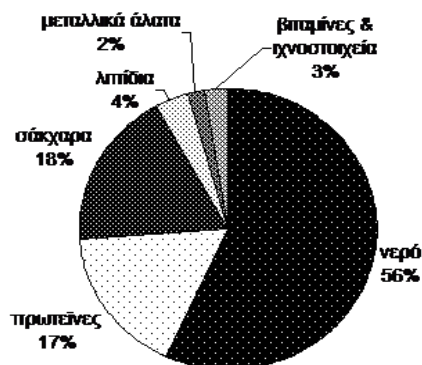
Η μέση χημική σύσταση του βασιλικού πολτού είναι:

- ▶ Υγρασία 65%
- ▶ Πρωτεΐνες και Υδατάνθρακες 12%
- ▶ Λιπίδια 5%
- ▶ Ανόργανα στοιχεία 1%

Το υπόλοιπο ποσοστό αποτελείται από διάφορες ενώσεις, όπως το 10-υδροξύ-2-δεκενοϊκό οξύ, νουκλεϊκά οξέα, βιταμίνες της ομάδας Β, το παντοθενικό οξύ, ενώ έχουν ταυτοποιηθεί αρκετά άλλα συστατικά σε χαμηλότερες συγκεντρώσεις, όπως είναι διάφορες ετεροκυκλικές ουσίες όπως η βιοπτερίνη και η νεοπτερίνη, νουκλεοτίδια, AMP, ATP, ακετυλοχολίνες και άλλα.

3.3.3 Κύρια συστατικά του βασιλικού πολτού

Στο παρακάτω σχήμα απεικονίζονται και τα κύρια συστατικά του βασιλικού πολτού.

Εικόνα Σχηματική απεικόνιση των κύριων συστατικών του βασιλικού πολτού.

Αναλυτικά:

► Το **νερό** αποτελεί τα 2/3 του φρέσκου βασιλικού πολτού, αλλά σε ξηρό βάρος οι πρωτεΐνες και τα σάκχαρα υπερτερούν κατά πολύ. Από τις αζωτούχες ενώσεις, οι **πρωτεΐνες** καταλαμβάνουν ποσοστό 73,9%. Όλα τα απαραίτητα αμινοξέα για τον άνθρωπο είναι παρόντα σε επαρκείς αναλογίες. Σε σύνολο 29 αμινοξέων που έχουν ταυτοποιηθεί, τα πιο σημαντικά είναι το ασπαρτικό και το γλουταμινικό οξύ (Howe et al., 1985).

► Τα **σάκχαρα** αποτελούνται κυρίως από φρουκτόζη και γλυκόζη σε σχετικά σταθερή αναλογία, όμοια με αυτή του μελιού. Σε πολλές περιπτώσεις η φρουκτόζη και γλυκόζη μαζί αποτελούν το 90% των συνολικών σακχάρων.

► Η αναλογία **λιπιδίων** είναι ένα σπουδαίο και πολύ ενδιαφέρον χαρακτηριστικό του βασιλικού πολτού. Τα λιπίδια αποτελούνται κυρίως από λιπαρά οξέα με ασυνήθιστη και σπάνια δομή, μεταξύ των οποίων το κυριότερο είναι το υδροξυτρανσδεκενοϊκό οξύ, το οποίο έχει αντιβακτηριακές και μυκητοκτόνες ιδιότητες.

► Τα κυριότερα **μεταλλικά στοιχεία** που περιέχει είναι: K, Ca, Na, Zn, Fe, Cu και Mn, με μία ισχυρή επικράτηση του καλίου, σε μικρότερες όμως συγκεντρώσεις από ότι στη γύρη.

► Χαρακτηριστικό για το βασιλικό πολτό είναι και η περιεκτικότητά του σε **βιταμίνες**: βιταμίνη B1, B2, B3, B4, B5, B6, B7, B8, B9, B12 και σε μικρότερες ποσότητες βιταμίνη C, D, A και E. Το παντοθενικό οξύ (B5) παίζει μεγάλο ρόλο στο μεταβολισμό των προνυμφών που βρίσκονται στην ανάπτυξη.

3.4 Ιδιότητες του βασιλικού πολτού

Τα στοιχεία που υπάρχουν στο βασιλικό πολτό προσδίδουν ορισμένες ιδιότητες. Για παράδειγμα βελτιώνει τη διάθεση, αυξάνει την ικανότητα για εργασία και την όρεξη και βοηθά στην απόκτηση μεγαλύτερης διανοητικής και σωματικής δύναμης. (ΟΜΣΕ)

Συνοψίζοντας:

- Τονώνει τους κουρασμένους και ταλαιπωρημένους οργανισμούς και επισπεύδει την ανάρρωσή τους.
- Ενισχύει το ανοσοποιητικό σύστημα.
- Θεωρείται ότι τονώνει την ερωτική επιθυμία.
- Συντελεί στην καλή υγεία του δέρματος και των ιστών.
- Έχει αντισηπτικές και αντιμικροβιακές ιδιότητες

3.5 Φυσικά χαρακτηριστικά του βασιλικού πολτού

Το χρώμα του βασιλικού πολτού έχει μεγάλη σημασία γιατί αποτελεί δείκτη της φρεσκότητας και της καταλληλότητάς του. Ο φρέσκος βασιλικός πολτός έχει λαμπερό λευκό χρώμα. Όταν όμως έρθει σε επαφή με τον αέρα ή εκτεθεί στο φως, το χρώμα του μεταβάλλεται σε ανοικτό κίτρινο και σκούρο γκρι. Η μεταβολή αυτή οφείλεται σε ένζυμα τα οποία οξειδώνουν κάποιες ουσίες του βασιλικού πολτού και τον καταστρέφουν.

Η υφή του είναι ζελατινώδη παχύρρευστη, αλλά με την πάροδο του χρόνου μεταβάλλεται σε συμπαγή. Το αυξανόμενο ιξώδες φαίνεται να σχετίζεται με μία αύξηση των αδιάλυτων στο νερό αζωτούχων ενώσεων, μαζί με μία μείωση των διαλυτών ελεύθερων αμινοξέων.

Αυτές οι αλλαγές προφανώς οφείλονται σε συνεχείς ενζυματικές δραστηριότητες και στις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των λιπιδίων και των πρωτεϊνών. Χαρακτηρίζεται από ελαφρύ δριμύ άρωμα και όξινη γεύση που οφείλεται στο πολύ χαμηλό pH (3,5-4,5).

Έχει ειδικό βάρος 1,1 g/ml, η πυκνότητά του είναι περίπου 1,1gr/cm³ , είναι μερικώς διαλυτός σε νερό και στη σύστασή του βρίσκονται γυρεόκοκκοι, ενδεικτικοί της φυτικής του προέλευσης, και πιθανώς υπολείμματα από δέρμα προνύμφης και κερί.

3.6 Διατήρηση και διάθεση του βασιλικού πολτού

Ο βασιλικός πολτός είναι ένα ευαίσθητο προϊόν επειδή περιέχει ένζυμα και ορμόνες. Όταν έρθει σε επαφή με το οξυγόνο και το φως, υφίσταται ταχύτατη διάσπαση. Για αυτό, αμέσως μετά τη συλλογή του πρέπει να συσκευάζεται γρήγορα και να αποθηκεύεται σε κατάλληλο περιβάλλον. Πριν τη συσκευασία ο βασιλικός πολτός φιλτράρεται μέσω ενός λεπτού υφάσματος. Η

συσκευασία γίνεται μέσα σε γυάλινους αεροστεγείς περιέκτες που σφραγίζονται καλά για να προστατευτεί το προϊόν από την υγρασία. Τα δοχεία κλείνονται με ένα μη μεταλλικό καπάκι. Τα οξέα του πολτού αντιδρούν με το μέταλλο και το προϊόν αλλοιώνεται. Τα συσκευασμένα δοχεία τοποθετούνται στο ψυγείο σε θερμοκρασία από 0 έως 3° C και σε σκοτεινό περιβάλλον. Αν χρειαστεί να συντηρηθεί ο βασιλικός πολτός για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, τότε τοποθετείται στην κατάψυξη σε θερμοκρασία -20° C.

Ο βασιλικός πολτός διατίθεται στο εμπόριο σε διάφορες μορφές, ανάλογα με τον τρόπο επεξεργασίας:

α) νωπός και κατεψυγμένος βασιλικός πολτός

β) αποξηραμένος βασιλικός πολτός

γ) επεξεργασμένος βασιλικός πολτός, σε κάψουλες ή σε χάπια όπου αναμιγνύεται με άλλες φυσικές τροφές, όπως ζύμες, μέλι ή λακτόζη και σε αμπούλες για φαρμακευτική χρήση.

3.7 Η αξία του βασιλικού πολτού στην φαρμακολογία και οι επιδράσεις του

Οι ευεργετικές επιδράσεις του βασιλικού πολτού είναι γνωστές εδώ και χιλιάδες χρόνια. Οι αρχαίοι Έλληνες αναφέρονταν στην

αμβροσία, που προσέδιδε αθανασία στους θεούς του Ολύμπου και η οποία περιείχε βασιλικό πολτό.

Πού βοηθάει ο βασιλικός πολτός; Ανάμεσα στα προβλήματα για τα οποία ενδείκνυται είναι η κόπωση, το άσθμα, η έλλειψη όρεξης και η υψηλή πίεση.

Το προϊόν έγινε αντικείμενο πολλών μελετών κάτω από αυστηρό ιατρικό έλεγχο. Οι έρευνες έγιναν κυρίως για τις επιδράσεις του βασιλικού πολτού στις νευρασθένειες, στην ανάρρωση από διάφορες καταστάσεις, στην υπερκόπωση, στην πορεία της εγκυμοσύνης και σε αρκετές περιπτώσεις διαταραχών του οργανισμού, όπως νευρο - ενδοκρino - μεταβολικές διαταραχές, γεννητικές - ουροποιητικές διαταραχές, όπως και σε κάποιες νευρολογικές και ψυχιατρικές ασθένειες. Καθώς επίσης και σε άλλες χρόνιες παθήσεις όπως ο διαβήτης, νεφρική ανεπάρκεια. Ακόμη δίνει και μία μικρή ελπίδα στους ασθενείς με καρκίνο.

Όμως ο βασιλικός πολτός θεωρείται χρήσιμος και σε κάποιους ιατρικούς τομείς όπως για παράδειγμα στη μαιευτική, γυναικολογία, παιδιατρική, γηριατρική, οφθαλμολογία, στοματολογία, και δερματολογία και αιματολογία.

Τέλος αν και δεν υπάρχουν αποδείξεις, υπάρχουν ωστόσο πολλές ενδείξεις ότι καθυστερεί τη γήρανση του οργανισμού, καθώς του προσφέρει πλήθος θρεπτικών ουσιών που συμβάλλουν στον περιορισμό της φθοράς του.

3.8 Καλλυντικά προϊόντα με βασιλικό πολτό

Πολλές καλλυντικές εταιρίες, γνωρίζοντας τις σημαντικές ιδιότητες που προσφέρει ο βασιλικός πολτός, έδωσαν βάση και δημιούργησαν μία σειρά καλλυντικών προϊόντων χρησιμοποιώντας ως βασικό συστατικό τον βασιλικό πολτό.

Παρακάτω θα αναφέρουμε ορισμένα από αυτά:

► Ενισχυμένη κρέμα με λάδι ελιάς κ βασιλικό πολτό ειδικό προϊόν για ενυδάτωση. Καλύπτει τις ανάγκες για περιποίηση προσώπου για ξηρά και κανονικά δέρματα. Ακόμη δίνει τροφή, προστασία και δρα ενάντια στις ρυτίδες και τα σημάδια γήρανσης, χάρη στα πλούσια αντιοξειδωτικά συστατικά. Περιέχει τα παρακάτω συστατικά,

Περιέχει:

- λευκό τσάι
- σύμπλεγμα βιταμινών E,C,F
- αβοκάντο
- προβιταμίνη B5

Χρήση : μετά τον καθαρισμό απλώστε την κρέμα στο πρόσωπο αποφεύγοντας την περιοχή γύρω από τα μάτια.

► Πλούσια ενυδατική κρέμα με λάδι ελιάς και βασιλικό πολτό για λιπαρά έως κανονικά δέρματα. Αποτελεί μία ενυδατική κρέμα πλούσια σε θρεπτικά συστατικά. Εξασφαλίζει στο δέρμα ενυδάτωση, προστασία και πρόληψη ενάντια στις ρυτίδες.

Περιέχει:

- λάδι ελιάς
- βασιλικό πολτό

Χρήση : αφού έχετε καθαρίσει το δέρμα σας απλώνεται μία ποσότητα από την κρέμα στο πρόσωπο σας αποφεύγοντας την περιοχή γύρω από τα μάτια.

► Υπερθρεπτική κρέμα με λάδι ελιάς και βασιλικό πολτό για ξηρά έως αφυδατωμένα δέρματα .Αποτελεί μία ενυδατική φροντίδα για ξηρά έως αφυδατωμένα δέρματα. Προσφέρει έντονη ενυδάτωση που χρειάζεται η επιδερμίδα και ταυτόχρονα καταπολεμά ρυτίδες και σημάδια κόπωσης. Αναζωογονεί το δέρμα και ενισχύεται η ελαστικότητα του. Προσφέρει σημαντική βοήθεια στην περιποίηση του προσώπου.

Περιέχει :

- λάδι ελιάς
- βασιλικό πολτό

Χρήση: αφού καθαρίσετε το πρόσωπο σας απλώνετε τη κρέμα αποφεύγοντας την περιοχή γύρω από τα μάτια.

► Κάψουλες με βασιλικό πολτό και σταφύλι. Είναι ένα προϊόν το οποίο περιέχει κάψουλες για την ενίσχυση της άμυνας του δέρματος με αντιοξειδωτικά φυτικά έλαια, βασιλικό πολτό, βιταμίνες και σταφύλι. Ιδανική περιοδική κουρά τόνωσης. Προτείνεται για κουρασμένες επιδερμίδες.

► Βασιλικός πολτός και σταφύλι ,κάψουλες με ισχυρά αντιοξειδωτικά Είναι ένα προϊόν το οποίο αποτελείται από ισχυρά αντιοξειδωτικά φυτικά έλαια για την ενίσχυση της άμυνας του

δέρματος. Κάψουλες μιας δόσης με βασιλικό πολτό και ισχυρά αντιοξειδωτικά φυτικά έλαια με ισχυρή αντιγηραντική αναζωογονητική δράση. Ο συνδυασμός 100% φυτικών ελαίων εξασφαλίζει εξαιρετική απορρόφηση και βαθιά ενυδάτωση της επιδερμίδας.

Χρήση: κάθε βράδυ, μετά τον καθαρισμό, απλώστε το περιεχόμενο μιας κάψουλας στο πρόσωπο και το λαιμό και κάνετε ελαφρύ μασάζ με κυκλικές κινήσεις. Αποφύγετε την περιοχή γύρω από τα μάτια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΚΕΡΙ ΜΕΛΙΣΣΑΣ

4.1 Ιστορική αναδρομή

Το κεριό χρησιμοποιήθηκε από τους πρώτους πολιτισμούς για τη χύτευση χαλκού και άλλων μετάλλων. Η παλαιότερη μαρτυρία ανάλογης χρήσης του κεριού χρονολογείται μεταξύ 3500 και 3000 π.Χ. και βρέθηκε σε ένα σπήλαιο της Ιουδαϊκής ερήμου. άλλα αξιοσημείωτα

κέντρα χύτευσης μετάλλων βρεθήκαν στη λεκάνη του Κίτρινου ποταμού στην Κίνα, στη λεκάνη του Κόκκινου ποταμού στο Βιετνάμ και στο Μπενίν της Δυτικής Αφρικής. Στην Κεντρική Αμερική, το κεριό των μελισσών χρησιμοποιούνταν για τη χύτευση του χρυσού σε κοσμήματα και πολύτιμους λίθους, αλλά τα περισσότερα από αυτά λεηλατήθηκαν από τους Ισπανούς το 16^ο αιώνα, ενώ αρκετά καταστράφηκαν.

Οι πολλαπλές χρήσεις του κεριού που μαρτυρούνται στα παπυρικά έγγραφα συμπληρώνουν την συνολική εικόνα για το ρόλο της μελισσοκομίας στη ζωή και την οικονομία των Αιγυπτίων. Οι πάπυροι επιβεβαιώνουν όλες σχεδόν τις εφαρμογές του κεριού που αναφέρουν οι κλασικοί συγγραφείς.

Τα κεριά χρησιμοποιήθηκαν για φωτισμό στην αρχαία Αίγυπτο, στην Κρήτη, στην Ελλάδα και στη Ρώμη αλλά και σε μεταγενέστερους πολιτισμούς. Τον 5^ο αιώνα μ.Χ. το κεριό ήταν το υποχρεωτικό υλικό για το φωτισμό στις χριστιανικές εκκλησίες.

Ακόμη ο ρόλος του κεριού στους χώρους της αλχημείας και της ιατρικής μαρτυρείται μέσα από ένα πλήθος αλχημικών και θεραπευτικών παπυρικών συνταγών.

Τέλος το κεριό ήταν σημαντικό συστατικό αλοιφών και καλλυντικών κατά τους αρχαίους χρόνους και αργότερα.

4.2 Τι είναι το κερι

Το κερι είναι ένα ακόμη φυσικό προϊόν, με πολλές ευεργετικές ιδιότητες, το οποίο παράγεται από τους κηρογόνους αδένες στην κοιλιά των θηλυκών μελισσών και χρησιμοποιείται για την παραγωγή κηρήθρων, ύστερα από ζύμωση και ανάμιξη με τις εκκρίσεις των σιελογόνων αδένων.

4.2.1 Παραλαβή του κεριού

Το κερι μπορεί να προέλθει από τις παρακάτω πηγές:

- ▶ παλιές κηρήθρες
- ▶ απολεπίσματα κηρηθρών του τρύγου
- ▶ κομμάτια κηρηθρών αποσπώμενα από τα πλαίσια ή τα τοιχώματα της κυψέλης.

4.2.2 Χημική σύσταση του κεριού

Το κερι αποτελείται από:

- ▶ Υδρογονάνθρακες (με 23 έως 33 άτομα άνθρακα)
- ▶ Αλκοόλες (με 24 έως 34 άτομα άνθρακα)
- ▶ Οξέα (με 16 έως 28 άτομα άνθρακα)
- ▶ Διόλες (με 24 έως 32 άτομα άνθρακα)

4.3 Φυσικές ιδιότητες του κεριού

Το καθαρό κεριό, όπως παράγεται από τις μέλισσες, είναι άσπρο ή διαφανές, ενώ οι κίτρινες αποχρώσεις στις κηρήθρες οφείλονται σε συστατικά που προέρχονται από τη γύρη και την πρόπολη. Τουλάχιστον έξι διαφορετικές χρωστικές ενώσεις έχουν βρεθεί στην πρόπολη, τέσσερις από τις οποίες υπάρχουν μέσα στο κεριό και σε αυτές οφείλεται ο κίτρινος χρωματισμός κατά την τήξη και παραλαβή του κεριού. Το κεριό που προέρχεται από παλιές κηρήθρες έχει πιο σκούρο χρώμα από το κεριό που προέρχεται από τα σφραγίσματα των κελιών, λόγω της συσσώρευσης κουκουλιών και γύρης με την οποία τρέφονται οι νεαρές προνύμφες. Λιώνει περίπου στους 62° C. Ακόμη υπάρχουν και τα φυτικά κεριά τα οποία χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: α) Zaran Wachs (Γιαπωνέζικο κεριό) το οποίο λιώνει στους 45° C και β) Καρνάουβα, είναι κεριό που εξάγεται από διάφορα φοινικόδεντρα της Κεντρικής και Νότιας Αμερικής, λιώνει στους 83° C και το χρώμα του είναι γκρίζο.

Το κεριό διαλύεται σε πετρελαϊκό αιθέρα, χλωροφόρμιο, τερεβινθέλαιο και σε πολλά λιπαρά και αιθέρια έλαια. Είναι αδιάλυτο σε κρύα αλκοόλη. Σε ζεστή αλκοόλη διαλύεται μόνο σε ένα μέρος του κεριού, η λεγόμενη κηρίνη, ενώ το αδιάλυτο μέρος είναι η μυρικίνη. Δεν διαλύεται στο νερό.

4.4 Ανεπιθύμητες ενέργειες του κεριού

Ο καθαρός κηρός μέλισσας μπορεί να προκαλέσει: αλλεργική δερματίτιδα, διασταυρούμενη ευαισθητοποίηση λευκού κηρού μέλισσας με βάλαμο του Περού και με ομάδα αρωμάτων που περιέχουν κινναμοειδή. Το κεριό μέλισσας έχει ακόμη δύο μειονεκτήματα, τη δυσάρεστη οσμή και το υψηλό κόστος.

4.4.1. Ιδιότητες του κεριού

Το κεριό έχει επουλωτικές και αντιφλεγμονώδεις ιδιότητες και για αυτό είναι ιδανικό για να καταπραΰνει τραυματισμούς ή ερεθισμούς του στόματος. Ακόμη το κεριό χρησιμοποιείται σε φαρμακευτικά προϊόντα (π.χ υπόθετα, αλοιφές για δερματοπάθειες και εγκαύματα κλπ) και σε πολλά καλλυντικά (κραγιόν, κρέμες κλπ).

Ο σπουδαιότερος τομέας χρήσης του είναι οι βιομηχανίες καλλυντικών, καθώς έχει επουλωτικές και απαλυντικές ιδιότητες.

Που βοηθάει όμως το κεριό; Το κεριό όπως προαναφέρθηκε βοηθάει σε πολλές χρόνιες ασθένειες. Για παράδειγμα χρησιμοποιείται στη θεραπεία της αρθρίτιδας, στις δερματοπάθειες, στις φλεγμονές της ρινικής περιοχής. Φαίνεται, επίσης ότι έχει ισχυρές αντιμικροβιακές ιδιότητες κατά ορισμένων βακτηριδίων.

Ακόμη τα λιπαρά οξέα του κεριού χρησιμεύουν ως πρόσθετα υλικά στα καλλυντικά, για αυτόν το λόγο και χρησιμοποιείται σε μεγάλο εύρος στην κοσμητολογία.

Τέλος βοηθάει στη φροντίδα του ταλαιπωρημένου από τον ήλιο, τη σκόνη και τη ρύπανση δέρματος, προστατεύοντας το από την πρόωρη γήρανση.

4.5 Το κερι στην Κοσμητολογία

Στον τομέα της αισθητικής και κοσμητολογίας, το κερι έχει γίνει απαραίτητο συστατικό σε πολλά καλλυντικά προϊόντα, όπως ψυχρές κρέμες, γαλακτώματα καθαρισμού τύπου W/O, κραγιόν, κρέμες ομορφιάς, mascara, μολυβιών ματιών, ρουζ.

Το κερι με τις ιδιότητές του δίνει στις κρέμες μία λάμψη, προσδίδει όγκο στα τελικά προϊόντα, επηρεάζει ευνοϊκά το διαταραγμένο φραγμό του δέρματος, αποκαθιστά τις διαταραγμένες αλυσίδες των πρωτεϊνών των τριχών και τις επαναφέρει στο φυσιολογικό.

Πολλοί άνθρωποι και κυρίως οι γυναίκες, δεν γνωρίζουν ότι το κερι υπάρχει και σε άλλα προϊόντα(όπως σε αυτά που προαναφέρθηκαν), άλλα το γνωρίζουν από τα αποτριχωτικά σκευάσματα, όπως αποτριχωτικές κρέμες σώματος – προσώπου, ταινίες κ.α.

4.5.1 Συνταγές για καλλυντικά με κερι μέλισσας

Παρακάτω θα αναφέρουμε ορισμένα καλλυντικά προϊόντα τα οποία κυκλοφορούν στο εμπόριο, από μεγάλες φαρμακευτικές εταιρίες αλλά και εταιρίες καλλυντικών. Ακόμη θα παραθέσουμε ορισμένες συνταγές, όπου ο καθένας μπορεί γρήγορα και εύκολα να παρασκευάσει καλλυντικά με κερι μέλισσας, μόνος του στο σπίτι.

ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΑ ΧΕΙΛΗ ΜΕ ΚΕΡΙ ΜΕΛΙΣΣΑΣ

LIP GLOSS ΜΕ ΚΕΡΙ ΜΕΛΙΣΣΑΣ ΚΑΙ ΜΟΣΧΟΛΕΜΟΝΟ

2 κουταλιές του γλυκού κερι μέλισσας

7 – 8 κουταλιές του γλυκού λάδι γλυκών αμυγδάλων

1 κάψουλα υγρής βιταμίνης

1 κουταλιά του γλυκού μέλι

5 σταγόνες αρωματικής ουσίας μοσχολέμονου ή κάποιου άλλου αιθέριου ελαίου

Προετοιμασία - Εφαρμογή: Λιώνετε το λάδι και το κερί σε φούρνο μικροκυμάτων για 1 – 2 επτά. Αφαιρέστε το μίγμα από το φούρνο. Τρυπήστε την κάψουλα της βιταμίνης E με μία καρφίτσα και ρίξτε το περιεχόμενο της κάψας, το μέλι και την αρωματική ουσία στο μίγμα που βγάλατε από το φούρνο, ανακατεύοντας ελαφρά έως ότου γίνουν ένα. Μεταφέρετε με ένα κουταλάκι το σχηματισμένο πλέον χυλό σε ένα μικρό κουτάκι και κλείστε το καλά. Συνιστάται η εφαρμογή του σε ξερά και αφυδατωμένα χείλη.

LIP GLOSS ME KOKKINA TEYTLA, KERI MELISSAS

1 κουταλάκι του γλυκού **κερί μέλισσας**

1 κουταλάκι γλυκού λάδι πυρήνων βερίκοκου

1 κουταλάκι του γλυκού καλέντουλα

3 – 4 σταγόνες αιθέριου ελαίου πορτοκαλιού

Χυμός τεύτλων

Προετοιμασία – Εφαρμογή: Λιώστε το κερί, προσθέστε τα έλαια, ανακατώστε, αφαιρέστε το μίγμα από τη θερμότητα, προσθέστε το χυμό τεύτλων και όταν κρυώσει το μίγμα, προσθέστε το αιθέριο έλαιο πορτοκαλιού. Φυλάξτε το μίγμα σε βάζο. Εφαρμόστε στα χείλη δίνοντας τους χρώμα και λάμψη.

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΗ ΟΥΣΙΑ ΧΕΙΛΙΩΝ ΜΕ ΒΕΡΙΚΟΚΑ

5 ml **κερί μέλισσας**

5 ml λάδι πυρήνων βερίκοκων

5 ml λάδι καλέντουλας

Μερικές σταγόνες αιθέριου ελαίου λεμονιού ή πορτοκαλιού

Προετοιμασία – Εφαρμογή: Λιώστε το κερί. Προσθέστε τα λάδια των βερίκοκων και της καλέντουλας ανακατεύοντας συνεχώς. Αφαιρέστε το μίγμα από τη φωτιά, συνεχίζοντας να ανακατεύετε. Όταν κρυώσει το μίγμα, προσθέστε τις σταγόνες του αιθέριου ελαίου. Αποθηκεύστε το μίγμα σε ένα γυάλινο βάζο και κλείστε το καλά. Ιδανικό για αφυδατωμένα και ξερά χείλη.

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΗ ΟΥΣΙΑ ΧΕΙΛΙΩΝ

1 κοφτή κουταλιά του γλυκού **κερί μέλισσας**

1 κοφτή κουταλιά του γλυκού βούτυρο κακάο

1 κάψουλα υγρής βιταμίνης E

2 κουταλιές του γλυκού ελαιόλαδου

3 σταγόνες αιθέριο έλαιο λεμόνι

½ κουταλιά του γλυκού μέλι

Προετοιμασία – Εφαρμογή: Θερμαίνουμε το βούτυρο και το κερί μέλισσας σε υδατόλουτρο και ανακατεύουμε έως ότου λιώσει το κερί, αφαιρούμε το δοχείο από το υδατόλουτρο συνεχίζοντας το ανακάτεμα έως ότου κρυώσουν ελαφρώς τα υλικά Προσθέτουμε το μέλι, το αιθέριο έλαιο και τη βιταμίνη E συνεχίζοντας να ανακατεύουμε καλά. Τέλος, τοποθετούμε το μίγμα μέσα σε μπουκαλάκια και τα σφραγίζουμε καλά. Συνιστάται για εφαρμογή σε ξηρά και αφυδατωμένα χείλη.

ΚΡΕΜΑ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΜΕ ΚΕΡΙ ΜΕΛΙΣΣΑΣ

COLD CREAM

Η συνταγή αυτής της κρέμας χάνεται στα βάθη των αιώνων. Η ιστορία της βρίσκεται πολλά χρόνια πριν και θεωρείται η πρώτη κρέμα προσώπου που παρασκευάστηκε από τον Έλληνα γιατρό Γαληνό το 150 π. Χ. όπου και ονομάστηκε cold cream. Η ονομασία αυτή οφείλεται στο ότι δίνει μία αίσθηση δροσιάς καθώς εξατμίζεται το νερό από την επιδερμίδα.

Για τη συνταγή αυτή θα χρησιμοποιήσετε τα παρακάτω υλικά:

2 κουταλιές της σούπας **μελισσοκέρι***

1 κουταλιά της σούπας ροδόνερο

¼ της κούπας αποσταγμένο νερό

½ κούπα ελαιόλαδο (ψυχρής έκθλιψης)

Προετοιμασία – Εφαρμογή: Σε μπεν μαρί λιώνεται το κερί και το λάδι. Το αφήνετε μέχρι να λιώσει καλά το κερί ανακατεύοντας το κατά διαστήματα. Παράλληλα βάζετε στο τηγάνι το μπολ με το νερό και το αφήνετε να ζεσταθεί αρκετά, να μην πάρει όμως βράση. Έπειτα βγάζετε το λάδι με το κερί από τη φωτιά και ανακατεύετε για να σιγουρευτείτε ότι τα υλικά ομογενοποιήθηκαν. Ελέγχετε τη θερμοκρασία των λαδιών και του νερού να είναι ίδια (47 βαθμοί κελσίου). Στη συνέχεια ρίχνετε το νερό σιγά – σιγά μέσα στο λάδι ανακατεύοντας γρήγορα , συνεχίζοντας να ανακατεύετε στον ίδιο ρυθμό μέχρι η κρέμα να κρυώσει αρκετά. (μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μίξερ). Προσθέτετε το ροδόνερο και συνεχίζετε το χτύπημα για να ενσωματωθεί πλήρως. Τέλος βάζετε την κρέμα σε ένα βάζο καθαρό. (Εννοείτε ότι όλα μας τα εργαλεία είναι καθαρά και αποστειρωμένα). Κατάλληλη για όλους τους τύπους δέρματος.

***Μελισσοκέρι:** Χρησιμοποιείται στην παραγωγή των σαπουνιών, των κρεμών, των αλοιφών και των λοσιόν. Εάν χρησιμοποιήσετε το φρέσκο μελισσοκέρι, έχει μια φυσική μυρωδιά μελιού και έχει επίσης τις φυσικές θεραπευτικές τιμές που οι μέλισσες μεταδίδουν σε αυτό. Μπορείτε να το χρησιμοποιήσετε σε περίπου 28 γρ έως 114 γρ ανά 454 γρ των συνολικών ελαίων στο σαπούνι σας για σκληρότερα σαπούνια.

ΚΡΕΜΑ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΜΕ ΑΛΟΗ

½ κουταλάκι του γλυκού **κερί μέλισσας**

3 κουταλιές της σούπας φυτικό λάδι

1 ½ κουταλιά της σούπας λάδι καρύδας

1 ¾ κουταλάκια του γλυκού βούτυρο κακάο

¼ κουταλάκι του γλυκού λανολίνη

2 κουταλιές της σούπας αποσταγμένο νερό

1 $\frac{3}{4}$ κουταλάκια του γλυκού ροδόνερο

$\frac{3}{4}$ κουταλάκια του γλυκού γλυκερίνη

1 κουταλιά της σούπας γέλη αλόης

1 σταγόνα αιθέριο έλαιο τσαγιού

Προετοιμασία – Εφαρμογή: Λιώστε τα έλαια, το βούτυρο κακάο, το κερι μέλισσας και τη λανολίνη σε σιγανή φωτιά. Αφήστε το μίγμα να κρυώσει σε θερμοκρασία δωματίου. Έπειτα, βάλτε το αποσταγμένο νερό, το ροδόνερο, τη γλυκερίνη, την αλόη και το αιθέριο έλαιο τσαγιού σε ένα μίξερ. Προσθέστε το μίγμα των ελαίων και συνεχίστε να χτυπάτε μέχρι να φανεί παχύ και κρεμώδες. Διατηρείται στο ψυγείο για 2 – 3 εβδομάδες. Ιδανική για δέρματα τα οποία χρειάζονται ιδιαίτερη φροντίδα.

Στη συγκεκριμένη συνταγή μπορούν να γίνουν κάποιες παραλλαγές, για παράδειγμα δοκιμάστε ένα φυτικό έλαιο με αρωματικές ή θεραπευτικές ιδιότητες. Προσθέστε βιταμίνη Α ή Ε.

ΚΡΕΜΑ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΑΠΟ ΑΜΥΓΔΑΛΟ

60 γρ. κερι μέλισσας

250 γρ. αμυγδαλέλαιο

100 γρ. ροδόνερο

Μερικές σταγόνες αιθέριου ελαίου τριαντάφυλλου ή ευκάλυπτο

Προετοιμασία – Εφαρμογή: Λιώνουμε στον ατμό 60 γρ. κερι μέλισσας και προσθέτουμε 250 γρ. αμυγδαλέλαιο. Κατεβάζουμε από τη φωτιά και προσθέτουμε 100 γρ. ροδόνερο ανακατεύοντας μέχρι να κρυώσει. Προσθέτουμε αιθέριο έλαιο τριαντάφυλλου ή ευκάλυπτο. Ιδανική κρέμα για όλους τους τύπους δέρματος.

ΚΡΕΜΑ ΧΕΡΙΩΝ ΜΕ ΚΕΡΙ ΜΕΛΙΣΣΑΣ

3 κουταλιές της σούπας κερι μέλισσας

2 κουταλιές της σούπας ελαιόλαδο

1 χούφτα βλαστάρια από δενδρολίβανο

8 κουταλιές της σούπας ροδόνερο

Προετοιμασία – Εφαρμογή: Βράζετε το ελαιόλαδο, το κερί μέλισσας και τη χούφτα από δενδρολίβανο σε πολύ χαμηλή φωτιά για 30 λεπτά. Σουρώνετε ενώ είναι ζεστό το μίγμα και προσθέτετε το ροδόνερο. Έχει εφαρμογή σε αφυδατωμένα και ταλαιπωρημένα χέρια.

ΑΛΟΙΦΗ ΚΑΛΕΝΤΟΥΛΑΣ

10 γρ κερί μέλισσας

100 γρ ελαιόλαδο

Μία χούφτα άνθη καλέντουλας

Προετοιμασία – Εφαρμογή: Σε ένα τηγάνι ζεσταίνετε το ελαιόλαδο μαζί με το κερί μέλισσας. Ρίχνετε τη χούφτα από άνθη καλέντουλας και τα αφήνουμε για 2 λεπτά. Έπειτα το στραγγίζουμε πριν πήξει. Εφαρμόζεται σε όλους τους τύπους δέρματος.

ΚΡΕΜΑ ΑΝΤΙΓΗΡΑΝΤΙΚΗ & ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΚΥΤΤΑΡΙΤΙΔΑΣ

1 κουταλιά **κερί μέλισσας**

1 κουταλιά βούτυρο καριτέ (που είναι αντιγηραντικό)

3,5 κουταλιές grape seed oil (που είναι συσφικτικό και αντιγηραντικό)

20 σταγόνες αιθέριο έλαιο βασιλικού

16 σταγόνες αιθέριο έλαιο από θυμάρι

24 σταγόνες αιθέρια έλαια grape fruit

2 κάψουλες βιταμίνης E

Προετοιμασία – Εφαρμογή: Τοποθετείτε σε μπεν μαρί το κερί μέλισσας και το βούτυρο καριτέ. Μόλις αρχίσουν να λιώνουν προσθέτετε το grape seed oil. Αφού λιώσουν όλα μαζί και ενοποιηθούν, τα βγάζετε από το μπεν μαρί και προσθέτετε τη βιταμίνη E. Χτυπήστε το μίγμα αρκετή ώρα με το μιξεράκι χειρός και μόλις αρχίσει να πήζει και να κρυώνει, προσθέστε τα αιθέρια έλαια. Συνεχίστε το χτύπημα μέχρι να κρυώσει αρκετά. Έπειτα τοποθετείτε το μίγμα σε ένα καθαρό γυάλινο βαζάκι, περιμένετε να κρυώσει και εφαρμόζετε στα σημεία που έχουν ανάγκη.

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΑΛΟΙΦΗ

2 γρ κερί μέλισσας

1 κούπα λάδι σώματος

8 σταγόνες αιθέριο έλαιο

Προετοιμασία: Λιώνετε το κερί σε χαμηλή φωτιά και προσθέτετε το λάδι. Τοποθετείτε έπειτα το μίγμα σε βάζο. Αφήστε το να κρυώσει και έπειτα ρίξτε τα αιθέρια έλαια. Αποθηκεύετε το σε θερμοκρασία δωματίου. Αυτό το καταπραϋντικό θα κρατήσει για 6 μήνες.

ΚΡΕΜΑ ΜΑΣΑΖ ΜΕ ΒΟΥΤΥΡΟ ΚΑΚΑΟ

1 ¼ κουταλάκια του γλυκού κερί μέλισσας

2 κουταλιές της σούπας λάδι πυρήνων βερίκοκου

2 κουταλιές της σούπας βούτυρο κακάο

2 κουταλιές της σούπας λάδι καρύδας

Αιθέριο έλαιο της επιλογής σας

Προετοιμασία: Λιώστε όλα τα συστατικά μαζί σε χαμηλή φωτιά. Προσθέστε τα αιθέρια έλαια της επιλογής σας περίπου, 20 σταγόνες. Τοποθετείστε την σε γυάλινο καθαρό βαζάκι.

ΛΟΣΙΟΝ ΧΕΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΟΣ ΜΕ ΓΙΑΣΕΜΙ

- 1 κουταλάκι του γλυκού κεριά μέλισσας
- ¼ της κούπας λάδι πυρήνων βερίκοκου
- 1 κουταλάκι του γλυκού βούτυρο κακάο
- 1 κουταλάκι του γλυκού λάδι καρυδιών
- ¼ της κούπας αποσταγμένο νερό
- 1 κουταλάκι του γλυκού γέλη αλόης
- ½ κουταλάκι του γλυκού γλυκερίνη

Προετοιμασία: Λιώστε το βούτυρο στο λάδι σε χαμηλή φωτιά, κατόπιν αφήστε το να κρυώσει. Τοποθετείστε το νερό, τη γέλη της αλόης και τη γλυκερίνη σε ένα βαθύ κύπελλο. Προσθέστε αργά τη λιπαρή φάση και χτυπήσατε τα ελαφρά. Προσθέστε 5 σταγόνες άρωμα γιασεμιού. Τοποθετείστε σε ένα καθαρό γυάλινο βαζάκι.

Σε αυτή τη συνταγή μπορείτε να κάνετε κάποιες παραλλαγές. Για παράδειγμα μπορείτε να χρησιμοποιήσετε ροδόνηρο αντί για αποσταγμένο νερό. Πειραματιστείτε με διάφορα αιθέρια έλαια για να επιτύχετε διάφορες θεραπευτικές ιδιότητες.

ΚΕΡΙ ΜΑΛΛΙΩΝ ΜΕ ΦΥΣΙΚΟ ΦΙΛΤΡΟ UV

Τα αιθέρια έλαια, τα βότανα, τα φρούτα, τα λουλούδια και άλλα φυσικά προϊόντα είναι τα καλύτερα υλικά για καλλυντικά χωρίς χημικές ουσίες. Διαθέτοντας λίγο από το χρόνο σας μπορείτε να φτιάξετε αγνά καλλυντικά με βάση τα βότανα, ακόμη και κεριά για τα μαλλιά, που θα σας προστατέψουν από τον ήλιο.

Τα υλικά είναι τα εξής:

50 γρ κεριά μέλισσας

- 1 κουταλιά της σούπας λανολίνη
- 1 κουταλιά του γλυκού βαζελίνη

Γλυκερίνη όση χρειαστεί

10 σταγόνες από κάθε μία από τις παρακάτω βάσεις λαδιού:

Avocado, Jojoba, Σιτέλαιο, Ηλιέλαιο, Καστορέλαιο, λάδι Αχιλλέας, λάδι Ινδικής Καρύδας

Μερικές σταγόνες αιθέριου ελαίου της αρεσκείας σας

Προετοιμασία: Τοποθετείτε το κερί μέλισσας σε πήλινο σκεύος μαζί με τη λανολίνη και τη βαζελίνη. Βάζετε το πήλινο σε μπεν μαρί ή σε φούρνο μικροκυμάτων και αφήνετε τα υλικά να λιώσουν καλά και να γίνουν μία λεία αλοιφή. Προσθέστε όση γλυκερίνη χρειάζεται για να σχηματιστεί μία απαλή και όμορφη κρέμα, που να δουλεύεται στα χέρια σας. Στο τέλος συμπληρώνετε τις βάσεις των διάφορων λαδιών και ανακατεύετε ξανά. Αρωματίζετε με το αιθέριο έλαιο που προτιμάτε. Προτείνετε για τους καλοκαιρινούς μήνες το άρωμα βανίλιας ή ινδοκάρυδου.

ΑΡΩΜΑ ΜΕ ΔΥΝΑΤΗ ΜΥΡΩΔΙΑ

2 μέρη κερί μέλισσας

3 μέρη αιθέριο έλαιο αμύγδαλου ή λάδι jojoba

1 μέρος αρώματος

Προετοιμασία: Λιώστε όλο το μίγμα μέχρι να αναμιχθεί καλά. Βάλτε το μίγμα σε μπουκαλάκι και φυλάξτε το σε δροσερό μέρος.

Πέρα όμως από τα καλλυντικά τα οποία όλοι μπορούν να παρασκευάσουν γρήγορα και εύκολά, υπάρχουν και τα καλλυντικά που κυκλοφορούν στο εμπόριο. Παρακάτω θα αναφερθούμε ορισμένα καλλυντικά προϊόντα με βασικό συστατικό το κερί μέλισσας.

4.5.2 Καλλυντικά προϊόντα που κυκλοφορούν στο εμπόριο με κερί μέλισσας

Πριν γίνει η αναφορά στα προϊόντα που κυκλοφορούν στο εμπόριο με βάση το κερί μέλισσας, κρίνουμε απαραίτητο να αναλύσουμε τις κατηγορίες των αποτριχωτικών κεριών, που μπορούν να παρασκευασθούν εύκολα από τον αισθητικό, συνήθως όμως διατίθενται έτοιμα στο εμπόριο, με μορφή

ορθογώνιων ή στρογγυλών πλακών, που ποικίλουν σε μέγεθος και βάρος.

Τα αποτριχωτικά κεριά διακρίνονται σε:

► κεριά θερμού τύπου: είναι αποτριχωτικά προϊόντα που σε συνθήκες περιβάλλοντος βρίσκονται σε στερεά μορφή. Η σύνθεσή τους βασίζεται στο κερί μέλισσας και στο κολοφώνιο. Η προσθήκη παραφίνης, βαζελίνης ή λανολίνης, προσθέτει στο αποτριχωτικό σκεύασμα ευλυγισία η οποία είναι απαραίτητη κατά την εφαρμογή του στο δέρμα. Έχει αναφερθεί και προσθήκη ελάχιστης βενζοκαΐνης με αναισθητική δράση, η οποία ωστόσο αμφισβητείται.

Τα κεριά θερμού τύπου χαρακτηρίζονται συνήθως από δυνατή ή μάλλον δυσάρεστη μυρωδιά, η οποία οφείλεται στην παρουσία του κολοφωνίου. Το κολοφώνιο είναι φυσικό παράγωγο που λαμβάνεται από την τρεμεντίνη (ρητίνη πεύκου), με καθαρισμό και απόσταξη. Το είδος του πεύκου και η ποιότητα της ρητίνης, καθορίζουν την ποιότητα του. Έχει σημείο τήξης στους 85° – 90° C ενώ μαλακώνει στους 70° – 75° C. Προστίθεται σε αναλογία 45 – 55% και χαρακτηρίζεται από την ιδιότητα του να προσκολλάται στην κερατίνη των τριχών.

Τέλος το κερί μέλισσας προστίθεται σε αναλογία 20 – 25%, έχει σημείο τήξης στους 60° – 66° C και συντελεί στην ευλυγισία του προϊόντος. Η προσθήκη άλλων συστατικών, όπως άρωμα και ίσως καμφορά, προσδίδει αίσθηση δροσιάς.

► κεριά ψυχρού τύπου: είναι κολλώδεις ουσίες που χρησιμοποιούνται χωρίς ιδιαίτερη θέρμανση. Είναι δηλαδή κατάλληλα για χρήση χωρίς προετοιμασία, στη μορφή που βρίσκονται, για τον λόγο αυτό ονομάζονται και ψυχρά κεριά.

Τα κεριά ψυχρού τύπου είναι συνήθως μίγμα γλυκόζης και οξειδίου του ψευδαργύρου. Μπορεί ακόμη να περιέχουν κερί μέλισσας, ρητίνη κ.α. Διατίθενται στο εμπόριο σε κουτιά διαφόρων μεγεθών.

► λιποδιαλυτά κεριά: τα κεριά αυτού του τύπου ανήκουν στην κατηγορία των αποτριχωτικών κεριών, εφαρμόζεται σχεδόν όπως τα προηγούμενα κεριά που αναφέραμε, με δύο μικρές διαφορές, που αφορούν τη θερμοκρασία στην οποία θα πρέπει να

εκτεθεί το κερί αυτού του τύπου, προκειμένου να ρευστοποιηθεί για να μπορεί να χρησιμοποιηθεί και τον τρόπο απομάκρυνσης των υπολειμμάτων από το δέρμα, μετά από την εφαρμογή του.

Τέλος τα αποτριχωτικά κεριά του ψυχρού τύπου και τα λιποδιαλυτά κεριά, μπορούμε να τα βρούμε στο εμπόριο με τη μορφή ρολέτας, όπου υπάρχουν ηλεκτρικές συσκευές, επαγγελματικής χρήσης, για τη θέρμανσή τους. Οι ρολέτες αυτές διατίθενται σε ποικιλία μεγεθών για την αποτρίχωση διαφόρων περιοχών, όπως είναι τα φρύδια, το πάνω χείλος, η γραμμή του μπικίνι, οι μασχάλες, οι γάμπες κ.α.

Παρακάτω θα αναφέρουμε ορισμένα προϊόντα που κυκλοφορούν στο εμπόριο. Αρχικά θα γίνει αναφορά στα θερμαινόμενα αποτριχωτικά κεριά που υπάρχουν και σε ποια μορφή μπορούμε να τα βρούμε.

Τα αποτριχωτικά κεριά είναι τα εξής:

ΘΕΡΜΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΕΡΙΑ

Είναι ένα προϊόν του οποίου η σύνθεση είναι με κερί μέλισσας και άλλα φυσικά συστατικά που εξασφαλίζει μακράς διάρκειας αποτρίχωση. Αφαιρεί την τρίχα από τη ρίζα της, αφήνοντας λεία και καθαρή την επιδερμίδα για πολλές εβδομάδες. Προτείνεται για την αποτρίχωση του προσώπου.

ΚΕΡΙ ΣΕ ΚΟΚΚΟΥΣ

Η σύνθεση του αποτελείται από κεριά μέλισσας και άλλα φυσικά συστατικά. Έχει μακράς διάρκειας αποτελέσματα και προτείνεται για την αποτρίχωση όλου του σώματος.

ΑΠΟΤΡΙΧΩΤΙΚΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ ΣΩΜΑΤΟΣ

Ιδανικές ταινίες για το σώμα περιέχοντας κεριά μέλισσας και άλλα φυσικά συστατικά. Δεν χρειάζονται ζέσταμα κατά την εφαρμογή τους. Αφαιρούν την τρίχα από τη ρίζα της. Η επιδερμίδα γίνεται λεία και απαλή.

ΑΠΟΤΡΙΧΩΤΙΚΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Οι αποτριχωτικές αυτές ταινίες προσώπου, αφαιρούν τη τρίχα από τη ρίζα και προσδίδουν στο δέρμα απαλότητα και καθαρίζοντας το από την ανεπιθύμητη τριχοφυΐα.

ΚΡΥΟ ΚΕΡΙ ΜΕ ΜΕΛΙ

Αποτριχωτικό κεριά με βασικό συστατικό το κεριά μέλισσας. Ιδανικό για όλο το σώμα και τις ευαίσθητες περιοχές. Τα πλούσια φυσικά συστατικά δεν προκαλούν ερεθισμούς μετά την αποτρίχωση. Η πρακτική του συσκευασίας επιτρέπει το εύκολο ζέσταμα σε μπεν μαρί ή φούρνο μικροκυμάτων. Η αποτρίχωση γίνεται με υφασμάτινες ταινίες που περιέχει η συσκευασία και ξεπλένεται εύκολα με χλιαρό νερό.

ΕΝΥΔΑΤΙΚΕΣ ΚΡΕΜΕΣ ΜΕ ΚΕΡΙ ΜΕΛΙΣΣΑΣ

ΚΡΕΜΑ ΗΜΕΡΑΣ ΜΕ ΚΕΡΙ ΜΕΛΙΣΣΑΣ ΚΑΙ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ

Η συγκεκριμένη κρέμα προσώπου είναι ιδανική για ξηρή επιδερμίδα, για ενυδάτωση και αναζωογόνηση. Προσφέρει βαθιά θρεπτική ενυδάτωση, την οποία χρειάζονται τα ξηρά δέρματα κατά τη διάρκεια της ημέρας. Η πλούσια συνταγή της περιέχει εκχυλίσματα από άνθη τριανταφυλλιάς και καλέντουλας συνδυασμένη με αμύγδαλο, έλαιο σπόρο σταφυλιού και έλαια άγριου τριαντάφυλλου αλλά και φυσικά ενυδατικά στοιχεία που βοηθούν την ανανέωση της επιδερμίδας. Συνιστάται η εφαρμογή της κάθε πρωί, αφού έχετε καθαρίσει και τονώσει την επιδερμίδα του προσώπου, του λαιμού και του ντεκολτέ. Πέρα από τα παραπάνω συστατικά περιέχει ακόμα: κεριά μέλισσας, νερό, βούτυρο κακάο, έλαια jojoba και αρωματικά έλαια.

ΚΡΕΜΑ ΝΥΚΤΟΣ ΜΕ ΚΕΡΙ ΜΕΛΙΣΣΑΣ ΚΑΙ ΑΛΟΗ

Αποτελεί μία κρέμα ιδανική για ευαίσθητες επιδερμίδες, αναπλάθει κάνοντας ολονύχτια θεραπεία. Ενδυναμώνει τις αναπλαστικές λειτουργίες της επιδερμίδας. Καθώς ξεκουράζεστε κατά τη διάρκεια της νύχτας η αλόη, το jojoba και το αβοκάντο

κάνουν πιο απαλό και χαλαρώνουν το ευαίσθητο δέρμα. Επίσης το τρέφει και το ενυδατώνει καλύπτοντας όλες τις ανάγκες του. Η συχνή χρήση της κρέμας αυτή μειώνει τις πολύ μικρές ρυτίδες. Η εφαρμογή της συνιστάται κάνοντας σε καθαρή και τονωμένη επιδερμίδα απαλό μασάζ στο πρόσωπο, στο λαιμό και το ντεκολτέ. Πέρα από τα παραπάνω συστατικά περιέχει ακόμη: κερι μέλισσας, νερό, έλαια γλυκού αμύγδαλου, έλαια σπόρων σταφυλιού, εκχυλίσματα πράσινου τσαγιού και αρωματικά έλαια.

ΕΝΥΔΑΤΙΚΗ ΚΡΕΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΩΡΟ ΜΕ ΚΕΡΙ ΜΕΛΙΣΣΑΣ ΚΑΙ ΚΑΛΕΝΤΟΥΛΑ

Για εντατική ενυδάτωση και καθημερινή φροντίδα του μωρού. Η ιδιαίτερως ήπια σύνθεση της κρέμας ενυδατώνει την τρυφερή επιδερμίδα του μωρού και του δίνει μια ζεστή προστασία τις κρύες και με υγρασία ημέρες. Έχει διακριτικό άρωμα χάρις των αρωματικών ελαίων που περιέχει. Χρησιμοποιείστε την σε καθημερινή βάση για επιπρόσθετη ενυδάτωση και προστασία. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο πρόσωπο και το σώμα. Μερικά από τα συστατικά που περιέχονται στην κρέμα είναι τα εξής: κερι μέλισσας, νερό, γλυκερίνη, έλαια αβοκάντο, έλαια γλυκού αμύγδαλου, βούτυρο κακάο, εκχυλίσματα καλέντουλας, ελαιόλαδο κ.α.

ΚΡΕΜΑ ΧΕΡΙΩΝ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΟΣ ΜΕ ΚΕΡΙ ΜΕΛΙΣΣΑΣ ΚΑΙ ΜΕΛΙ

Είναι μία κρέμα για το πρόσωπο, το σώμα άλλα και τα χέρια. Οι ιδιότητες του κεριού μέλισσας μαζί με του μελιού βοηθούν στην ενισχυμένη ενυδάτωση της επιδερμίδας βοηθώντας την να γίνει λεία και απαλή. Η χρήση της συνιστάται όποτε νιώθετε ότι το δέρμα είναι ξηρό και αφυδατωμένο.

ΕΝΥΔΑΤΙΚΟ ΣΤΙΚ ΧΕΙΛΙΩΝ ΜΕ ΚΕΡΙ ΜΕΛΙΣΣΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΠΟΛΗ

ξανά.

Το ενυδατικό στικ χειλιών αποτελεί ένα καλλυντικό το οποίο συνδυάζοντας τις ιδιότητες του κεριού μέλισσας με την πρόπολη, βοηθά στα ξερά και αφυδατωμένα χείλη, να επανακτήσουν την υγρασία και τη λάμψη τους

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΠΡΟΠΟΛΗ

5.1 Ιστορική αναδρομή

Η πρόπολης χρησιμοποιείται από τον άνθρωπο εδώ και αιώνες για διάφορους λόγους όπως ως συγκολλητική ουσία και για το σφράγισμα των ρωγμών, για την προστασία ξύλινων ή άλλων επιφανειών και ειδικά στην φαρμακευτική λόγω των αντιμικροβιακών ιδιοτήτων της. Δεν είναι γνωστό με ποιο τρόπο γινόταν η συλλογή της πρόπολης στους αρχαίους χρόνους.

Η πρώτη σαφής αναφορά για την πρόπολη έγινε στην πρωτοποριακή επιστημονική μελέτη του Αριστοτέλη για τις μέλισσες. Η 'Ζώνων Ιστορία' του Αριστοτέλη ανέφερε για μία ουσία 'μύτις', η οποία ήταν πιθανόν η πρόπολη, ως 'μία θεραπεία για μελανιές και την πυόρροια των πληγών'.

Οι Αιγύπτιοι πίστευαν ότι οι νεκροί θα χρειάζονταν το σώμα τους στην επόμενη ζωή. Για να διατηρήσουν τα σώματα των νεκρών, χρησιμοποιούσαν μελισσοκομικά προϊόντα. Το σώμα προετοιμαζόταν με την αφαίρεση μερικών εσωτερικών οργάνων. Έπειτα, οι ιερείς εμπότιζαν το σώμα και τους επιδέσμους, με τους οποίους τους τύλιγαν, με λιωμένη κηρήθρα, δηλαδή συνδυασμό κεριού, μελιού και πρόπολης. Στα διασωθέντα αρχεία είναι ξεκάθαρο ότι, ενώ οι Αιγύπτιοι είχαν ξεχωρίσει το μέλι και το κέρι, δεν είχαν κανένα ειδικό όρο για την πρόπολη, σε αντίθεση με τους Έλληνες.

Παρατηρήθηκε ότι οι μέλισσες θανάτωναν ζώα (ποντίκια, βατράχια κ.α.) που είχαν εισχωρήσει μέσα στην κυψέλη τους και στη συνέχεια τα σκέπαζαν με ένα ειδικό ρητινώδες υλικό

(πρόπολη), με αποτέλεσμα το πτώμα του θανατωμένου ζώου να μένει άφθαρτο στο πέρασμα του χρόνου, σαν μούμια. Με τον τρόπο αυτό το μέλισσι αποτρέπει τη δυσάρεστη μυρωδιά και την ανάπτυξη βακτηριδιακής χλωρίδας, που συνοδεύουν τη σήψη του σώματος του εισβολέα.

Κατά τα τέλη του 19^{ου} με αρχές του 20^{ου} αιώνα όμως, οι φαρμακευτικές ιδιότητες των παραπάνω προϊόντων είχαν ήδη ξεχαστεί. Μέχρι το 1960 δεν υπάρχει καμία αναφορά στην πρόπολη, σε φαρμακευτικά εγχειρίδια, παρόλο που οι Αιγύπτιοι από την αρχαιότητα ακόμη, γνώριζαν τις θεραπευτικές ιδιότητες της και τη χρησιμοποιούσαν ως φάρμακο. Επίσης, οι αρχαίοι Έλληνες και οι Ρωμαίοι την χρησιμοποιούσαν για τη θεραπεία των πληγών.

Ο Ιπποκράτης (460 – 377 π.Χ.), ο πατέρας της ιατρικής, αναγνώριζε τις θεραπευτικές ιδιότητες της πρόπολης για τις πληγές και τα έλκη, εσωτερικά και εξωτερικά.

Οι Έλληνες χρησιμοποιούσαν την πρόπολη ως το κύριο συστατικό του εξάισιου αρώματος που ονομαζόταν 'πολύανθος'. Η συνταγή περιελάμβανε πρόπολη με λιβάνι, βενζόη και αρωματικά φυτά. Το μίγμα καιγόταν σε σιγανή φωτιά, το οποίο ανέδιδε ένα λεπτό άρωμα.

Στην Αρχαία Ρώμη η ακριβής προέλευση της πρόπολης, ήταν θέμα της διαμάχης μεταξύ του Πλίνιου, του δημιουργού ερευνητή και συγγραφέα των ρωμαϊκών χρόνων και του ιατρού Διοσκουρίδη. Ο Πλίνιος πίστευε ότι η πρόπολη ήταν ρητίνη λαμβανόμενη από τα άνθη ιτιάς, φτελιάς, καλαμιάς και άλλων φυτών, ενώ ο Διοσκουρίδης πίστευε ότι λαμβανόταν αποκλειστικά από το στύρακα.

Ο Πλίνιος πίστευε ότι η πρόπολη είχε τρεις τύπους. Ο πρώτος είναι η 'κόμμοσις', από την οποία προέρχεται η λέξη καλλυντικό (cosmosis – cosmetic). Αυτή είναι μία ουσία που μοιάζει με βερνίκι, την οποία χρησιμοποιούσαν οι μέλισσες για να απολυμαίνουν την κυψέλη. Ο δεύτερος τύπος είναι ο πισσοκηρός (pissoceros), ένα μίγμα ρητίνης και κεριού το οποίο οι μέλισσες χρησιμοποιούσαν ως υλικό για τη φραγή τρυπών και την ενίσχυση της κηρήθρας. Τέλος, ο τρίτος τύπος είναι η ίδια η πρόπολη που

ονομαζόταν έτσι γιατί οι μέλισσες την χρησιμοποιούσαν για την κατασκευή στενής εισόδου στην κυψέλη.

Ο Πλίνιος αναφέρει ακόμη για τις θεραπευτικές ιδιότητες της πρόπολης, ότι την χρησιμοποιούσαν για την μείωση των οιδημάτων, την ανακούφιση των πόνων των τενόντων και τη θεραπεία των πληγών. Τέλος ο Διοσκουρίδης αναφέρει ότι η πρόπολη είναι χρήσιμη στην αφαίρεση αγκαθιών και ακίδων, στην ίαση των κρυολογημάτων και των λειχήνων.

5.1.1 Πρόπολη..... το θαύμα της μέλισσας

Η λέξη 'πρόπολης' ετοιμολογικά σημαίνει 'προ της πόλεως'. Οι μέλισσες τη χρησιμοποιούσαν υπό μορφή επικάλυψης, σαν γενική μορφή προστασίας. Εξυπηρετεί το σκοπό να καλύπτει όλες τις τρύπες και τα κενά που έχει μέσα το μελίσσι. Επιτρέπει όχι μόνο να φτιαχτούν οι καταστροφές στο μέσα μέρος του μελισσιού, στην κατοικία της εργάτριας,

αλλά έχει επίσης σκοπό στους ψυχρούς ή πολύ θερμούς τόπους να μειώνει το μέγεθος της εισόδου της κυψέλης, έτσι ώστε να περιορίζει στο ελάχιστο δυνατό την πρόσβαση του κρύου ή θερμού αέρα και των δυνητικών εχθρών μέσα στο μελίσσι. Επίσης, εξυπηρετεί το σκοπό του να καθυστερεί την εξέλιξη των ασθενειών μέσα στο μελίσσι, λειτουργώντας, ως προφυλακτικό μέσο για τις εργάτριες μέλισσες στην είσοδο του μελισσιού. Ως εκ τούτου προσφέρει μία 'μπάρα προστασίας' σε βακτήρια και ιούς.

Οι μέλισσες παράγουν κυρίως την πρόπολη, ξεκινώντας από φυτικές ρητίνες που εκκρίνονται από τους οφθαλμούς των φυτών και από τη φλοιόδα ορισμένων δέντρων, όπως είναι οι λεύκες, οι ιπιές, οξιές, πεύκα, βελανιδιές. Συλλέγουν τις ρητίνες, τις οποίες προσροφούν και αναμειγνύουν με το σάλιο τους. Αφού την μεταφέρουν μέσα στην κυψέλη, με τις τρίχες των ποδιών τους, σκεπάζουν τα εσωτερικά και εξωτερικά μέρη της κυψέλης με την πρόπολη, η οποία ισχυροποιεί την αποικία των μελισσών και της παρέχει ένα υγιέστερο περιβάλλον. Τέλος η μέλισσα αλείφει το σώμα της με αυτή την ουσία, για να προστατέψει τον εαυτό της από τους φυσικούς εχθρούς.

5.2 Τι είναι η πρόπολη

Η πρόπολη ανήκει στα προϊόντα της κυψέλης. Είναι μία ρητινώδης ουσία η οποία προστατεύει τους βλαστούς των δέντρων. Οι μέλισσες τη συλλέγουν, την αναμειγνύουν με γύρη, ένζυμα και κερί και τη χρησιμοποιούν για να σφραγίσουν τις χαραμάδες στην κυψέλη τους, να απολυμάνουν τα τοιχώματα της και να αποστειρώσουν τα κελιά πριν η βασίλισσα εναποθέσει εκεί τα αυγά, ώστε να αποφύγουν παράσιτα που εισέρχονται στις κυψέλες και γενικά να τους εξασφαλίσουν ένα υγιεινό τρόπο διαβίωσης.

5.2.1 Προέλευση της πρόπολης

Υπάρχουν δύο θεωρίες για την προέλευση της πρόπολης. Σύμφωνα με τον Kuestenmacher (1912), η πρόπολη αποτελεί προϊόν των μελισσών και είναι το υπόλοιπο της γύρης που το επεξεργάζονται σε ένα είδος ρητίνης εμπλουτισμένο με διάφορα ένζυμα και βιολογικά προϊόντα του στομάχου τους. Σύμφωνα με τη θεωρία του Resch (1927) οι μέλισσες συλλέγουν την πρόπολη από τους οφθαλμούς, την επιφάνεια των καρών, τον φλοιό των φυτών και τα άνθη. Αυτό το υλικό λέγεται 'χυμός των φυτών', 'βλέννα', 'προστατευτική έκκριση' ή 'έκκριση οφθαλμών'.

Η σημερινή άποψη συνδυάζει και τις δύο θεωρίες: οι μέλισσες συλλέγουν το κύριο μέρος της πρόπολης από τα φυτά, το εμποτίζουν με δικές τους ουσίες και το επεξεργάζονται στο τελικό γνωστό προϊόν.

Τα είδη της πρόπολης και η γεωβοτανική τους προέλευση.

Η πρόπολη συλλέγεται από τις μέλισσες κυρίως από φυτά, δέντρα και μπουμπούκια δέντρων.

Στην Ευρώπη και στις άλλες περιοχές με εύκρατα κλίματα, τα δέντρα αυτά είναι: οι λεύκες, καστανιές, αρωματικά φυτά, βελανιδιές. Ανάλογα της βοτανικής προελεύσεως έχουμε διάφορους τύπους πρόπολης, με μικρές διακυμάνσεις στη σύστασή της. Οι μέλισσες, όπου δεν υπάρχουν δέντρα, όπως σε νησιά, για να συλλέξουν την πρόπολη, μαζεύουν ακατάλληλες ουσίες, π.χ. πίσσα, υπολείμματα χρωμάτων κτλ. Η πρόπολη, που προέρχεται από τέτοιες ουσίες είναι επικίνδυνη για το ίδιο το μελίσι, αλλά και για τον άνθρωπο, αν χρησιμοποιηθεί για θεραπευτικούς σκοπούς.

Για αυτό χρειάζεται προσοχή κατά την επιλογή της πρόπολης, που προορίζεται για θεραπευτική χρήση. Διαφορετικά μπορεί να προκληθούν αλλεργίες, μολύνσεις και ερεθισμοί του δέρματος.

Τα χαρακτηριστικά μιας καλής ποιότητας πρόπολης

Μια χρήσιμη και καλής ποιότητας πρόπολη πρέπει να έχει τις παρακάτω ιδιότητες:

- ▶ Να είναι φρέσκη, όχι μεγαλύτερης ηλικίας των 2 ετών.
- ▶ Να είναι καθαρή.
- ▶ Να μην περιέχει ξένα σώματα, όπως ξύλα, μπογιές κυψελών, πίσσα κ. λ .π .

5.2.2 Παραγωγή της πρόπολης

Ο μελισσοκόμος μπορεί εύκολα να συλλέξει πρόπολη ξύνοντας τα πλαίσια, καπάκια και σώματα κυψελών, όπου την εναποθέτουν οι μέλισσες.

Μπορούμε να κάνουμε συστηματική παραγωγή καθαρής πρόπολης τοποθετώντας επάνω στα πλαίσια πυκνό και εύκαμπτο πλαστικό πλέγμα. Ανάλογα με την εποχή και την περιοχή που είναι

τοποθετημένα τα μελίτσια, οι μέλισσες καλύπτουν με κάποια ποσότητα πρόπολης το πλαστικό πλέγμα. Το πλέγμα αφαιρείται από την κυψέλη και τοποθετείται στο ψυγείο για μερικές ώρες. Μέσα στο ψυγείο η πρόπολη σκληραίνει και γίνεται εύθραυστη. Τρίβοντας το πλαστικό πλέγμα, η πρόπολη συλλέγεται σε μικρά τεμαχίδια επάνω σε ένα απλωμένο χαρτί. Το πλαστικό πλέγμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί πολλές φορές.

5.3 Χημική σύσταση της πρόπολης

Η πρόπολη είναι μία πολύπλοκη ουσία και υπάρχει μεγάλη παραλλαγή στα διάφορα δείγματα, δηλαδή η σύνθεσή της μπορεί να ποικίλει ανάλογα με την προέλευσή της. Η κατά μέσον όρο όμως σύνθεσή της είναι η εξής:

- ▶ Κερί 30%
- ▶ Ρητίνες και Βάλσαμα 50 – 55%
- ▶ Αιθέρια έλαια 10%
- ▶ Γύρη 5%
- ▶ Λοιπά συστατικά 5%

Περιέχει επίσης ένζυμα, οργανικά οξέα, πρωτεΐνες, αμινοξέα, βιταμίνες, μέταλλα, φαινόλες, αλειφατικά, αλειφατικά λιπαρά οξέα, αρωματικά οξέα, αρωματικές αλδεΐδες, τερπένια, σάκχαρα, ιχνοστοιχεία και πάνω από 30 βιοφλαβονοειδή.

5.4 Φυσική κατάσταση της πρόπολης

Το χρώμα της πρόπολης ποικίλει από καφέ-πράσινο έως καφέ-κόκκινο. Έχει αναφερθεί όμως και διαφανής πρόπολη. Η φρέσκια πρόπολη έχει χαρακτηριστικό άρωμα και γεύση στυφή, ξινόπικρη. Στη συνηθισμένη θερμοκρασία 20°C είναι μαλακή και κολλάει, ενώ σε χαμηλότερη θερμοκρασία 0-15°C γίνεται σκληρή και είναι εύθραυστη. Σε θερμοκρασία άνω των 60°C είναι υγρή. Έχει ειδικό βάρος 1,033 – 1,145 g/ml και για το λόγο αυτό διαχωρίζεται εύκολα από το κερί, το οποίο επιπλέει στην επιφάνεια κατά την πήξη.

Οι πιο κοινοί διαλύτες της πρόπολης που χρησιμοποιούνται για εκχύλιση είναι η αιθανόλη και η γλυκόλη. Διαλύεται επίσης σε ακετόνη, βενζίνη και σε διάλυμα 2% υδροξειδίου του νατρίου. Όμως τα διαλύματα αυτά είναι καυστικά και δεν πρέπει να έρχονται σε επαφή με το δέρμα. Είναι αδιάλυτη στο νερό. Τέλος, οι ιδιότητες της εξαρτώνται πολύ από τις καιρικές συνθήκες και από την περιοχή την οποία τις συλλέγουν οι μέλισσες.

5.5 Ιδιότητες της πρόπολης

Η πρόπολη έχει τη φήμη ενός φυσικού αντιβιοτικού και έρευνες που έχουν γίνει την ενισχύουν. Η πρόπολη περιέχει κερί, βάλαμα, ρητίνες και αιθέρια έλαια σε μεγάλες ποσότητες. Το κερί και οι ρητίνες της προσδίδουν την επουλωτική δράση, οι ρητίνες και τα αιθέρια έλαια αντιμικροβιακές ιδιότητες.

Φαίνεται ότι η πρόπολη διεγείρει το ανοσοποιητικό σύστημα, ενεργοποιώντας τις φυσικές άμυνες του οργανισμού. Έχει ευεργετική δράση στο πεπτικό σύστημα. Περιέχει ακόμη αντιβακτηριακές ενώσεις, είναι πηγή φλεβονοειδών (ισχυρών αντιοξειδωτικών) και έχει αναισθητικές ιδιότητες χάρη στα αιθέρια έλαια.

5.5.1 Η δράση της πρόπολης στον άνθρωπο

Η δράση της πρόπολης στον άνθρωπο έχει τέσσερις διαστάσεις:

► **αναισθητική:** τοπικό αναισθητικό και παυσίπονο για ωτίτιδες, πονόδοντους, προβλήματα νυχιών – κάλων και για όπου παραστεί ανάγκη.

► **αντιφλεγμονώδης:** η ιδιότητα της πρόπολης να επουλώνει τραύματα και πληγές είναι από παλιά γνωστή. Επίσης θεραπεύει τις πυώδεις πληγές, αλλά και τις ουλές των εσωτερικών οργάνων, όπως παθήσεις των νεφρών, έλκη, κολίτιδες και διόρθωση του προσώπου.

► **αντιμικροβιακή:** από απλά τσιμπήματα εντόμων μέχρι φαρυγγίτιδα, χρόνια πνευμονία, εξωτερικές και εσωτερικές λοιμώξεις. Επίσης, δρα αποτελεσματικά και στην πρόληψη της γρίπης.

► **κυτταροεργετική:** για όλων των ειδών τις δερματοπάθειες και ασθένειες των βλεννογόνων. Ειδικότερα θετική κατά του χρόνιου κνησμού, τη θεραπεία της κοκκινίλας και των μυκητιάσεων. Επίσης, κατά της τριχόπτωσης, της ακμής και γενικά της αισθητικής του δέρματος και του προσώπου.

Τέλος στη δερματολογία και στην κοσμητολογία εξασφαλίζει τη λάμψη και τη στιλπνότητα του δέρματος και επιτυγχάνει την επούλωση των κατεστραμμένων ιστών.

5.6 Η πρόπολη σε καλλυντικά σκευάσματα

Μετά από τόσες αναφορές στις θεραπευτικές ιδιότητες της πρόπολης, θα ήταν παράξενο, οι φαρμακοποιοί καθώς και εταιρίες καλλυντικών, να μην τη χρησιμοποιήσουν για να παρασκευάσουν καλλυντικά σκευάσματα, τα οποία θα βοηθήσουν τόσο στις παθήσεις του δέρματος, όσο και στον καλλωπισμό - ιδιαίτερα της γυναίκας – δημιουργώντας κρέμες (δυναμώνει τον ιστό του δέρματος), λοσιόν, γαλακτώματα καθαρισμού (για τη θεραπεία της ακμής), μάσκες προσώπου, σαμπουάν και άλλα προϊόντα που αφορούν την γυναικεία και ανδρική ομορφιά, περιποίηση, υγιεινή και θεραπεία.

Η πρόπολη κυκλοφορεί σε ταμπλέτες, κάψουλες, βάμμα, διαλύματα καραμελών, σε οδοντόπαστες, τσίχλες, αλλά και σε άλλα προϊόντα. Στα καλλυντικά βρίσκεται ως συστατικό σε κρέμες, σαμπουάν, σαπούνια, lip sticks και αντηλιακές κρέμες. Πολλά

από τα σκευάσματα που αναφερθήκαν θα αναλύσουμε παρακάτω.

Στην συνέχεια και πριν γίνει αναφορά στα σκευάσματα που κυκλοφορούν στο εμπόριο με βάση την πρόπολη, θα καταγράψουμε τη διαδικασία κατά την οποία λαμβάνεται η πρόπολη και τον τρόπο που χρησιμοποιείται αντίστοιχα σε κάποια σκευάσματα.

Τα προϊόντα πρόπολης σε αλοιφή, after shave και λοσιόν, λαμβάνονται με επιπλέον κατεργασία των υπολειμμάτων του διαλύματος πρόπολης. Τοποθετούνται τα κατακάθια σε υφασμάτινη σακούλα, τοποθετώντας ένα βάρος από πάνω και βράζονται σε κατσαρόλα με νερό. Το κερί που μαζεύεται στην επιφάνεια του νερού περιέχει πρόπολη, η οποία χρησιμοποιείται για την παρασκευή αλοιφής.

Η αλοιφή απαιτεί 150 γραμμάρια του παραπάνω κεριού, 240 γραμμάρια λανολίνης λιωμένη σε μπεν μαρί και 520 γραμμάρια φυτικά έλαια (σπορέλαιο και ελαιόλαδο). Αφού το μίγμα κρυώσει, προστίθενται 90 γραμμάρια από συμπυκνωμένο διάλυμα πρόπολης. Με την προσθήκη οιοπνεύματος (1/2) για την καλύτερη συντήρησή του, μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν after shave. Η λοσιόν λαμβάνεται με προσθήκη αιθέριων ελαίων (λεβάντα, μέντα).

Για να ολοκληρωθεί το μεγάλο αυτό κεφάλαιο της πρόπολης, θα αναφέρουμε παρακάτω ορισμένα καλλυντικά σκευάσματα που κυκλοφορούν στο εμπόριο όπως σαμπουάν, αφρόλουτρα, κρέμες προσώπου κ.α.

ΣΑΜΠΟΥΑΝ ΜΕ ΠΡΟΠΟΛΗ

► Σαμπουάν για λιπαρά μαλλιά με πρόπολη και δενδρολίβανο: το σαμπουάν με πρόπολη και δενδρολίβανο, αποτελεί ένα φυτικό σαμπουάν, που βοηθά στην καταπολέμηση της λιπαρότητας από τη ρίζα. Συνίσταται για λιπαρά μαλλιά σε καθημερινή χρήση, έτσι ώστε να επιφέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα.

► Σαμπουάν για την έντονη λιπαρότητα με πρόπολη και θυμάρι: η έντονη λιπαρότητα φράζει τη ρίζα της τρίχας με αποτέλεσμα να μη οξυγονώνεται καλά η επιδερμίδα. Το σαμπουάν με θυμάρι και πρόπολη θα βοηθήσει στην καταπολέμηση της λιπαρότητας. Τα φυτικά σαμπουάν όπως αυτό περιέχουν εκχυλίσματα βοτάνων που δυναμώνουν και τονώνουν τα μαλλιά.

► Σαμπουάν κατά της πιτυρίδας για λιπαρά μαλλιά με πρόπολη και κέδρο: το σαμπουάν με πρόπολη και κέδρο βοηθάει τα μαλλιά να απαλλαχτούν από την έντονη λιπαρότητα και πιτυρίδα, βοηθώντας στην καλύτερη ανάπτυξη της τρίχας, αυξάνοντας ταυτόχρονα τη δύναμη των μαλλιών.

► Σαμπουάν τονωτικό με πρόπολη για άνδρες: αποτελεί ένα ιδανικό τονωτικό σαμπουάν για άνδρες με προβλήματα τριχόπτωσης. Ο συνδυασμός της πρόπολης, phytocomplex-η και άλλα φυτικά συστατικά, βοηθούν τη ρίζα του τριχωτού της κεφαλής να τονωθεί και να σταματήσει η τριχόπτωση.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ, ΣΩΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΧΕΡΙΩΝ ΜΕ ΠΡΟΠΟΛΗ

► Gel καθαρισμού με πρόπολη και tea tree: είναι ιδανικό gel καθαρισμού για την υγιεινή των χεριών και του σώματος, με ήπια

αντισηπτική δράση, προσφέροντας ιδιαίτερη φροντίδα στην ξηρή ή ευαίσθητη επιδερμίδα, χωρίς να ερεθίζει το δέρμα.

► Φυσικό σαπούνι με πρόπολη: είναι ένα σαπούνι με ήπια αντισηψία και απευθύνεται κυρίως σε λιπαρά δέρματα. Είναι φτιαγμένο για την υγιεινή φροντίδα της επιδερμίδας του σώματος ή του προσώπου. Περιέχει εκχυλίσματα από φυτά βιολογικής καλλιέργειας, αιθέρια έλαια, φυτική γλυκερίνη.

► Αφρόλουτρο για την ευαίσθητη περιοχή με πρόπολη: είναι υποαλλεργικό φυτικό αφρόλουτρο για την ευαίσθητη περιοχή. Η σύνθεσή του όχι μόνο δεν διαταράσσει αλλά και διατηρεί το pH φυσιολογικό. Περιέχει lipacide, tea tree και πρόπολη.

► Υγρό σαπούνι για την ευαίσθητη περιοχή με πρόπολη: φρέσκο, φυσικό υγρό σαπούνι με ευχάριστο άρωμα. Χαρίζει στην επιδερμίδα υψηλό επίπεδο προστασίας. Η χρήση του συνίσταται και σε άτομα με ακμή. Περιέχει εκχυλίσματα πρόπολης, χαμομηλιού εκχύλισμα γκρέϊπ-φρουτ, αιθέρια έλαια από λεβάντα, θυμάρι και μέντα.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΜΕ ΠΡΟΠΟΛΗ

► Gel καθαρισμού με πρόπολη και μαστίχα Χίου: ιδανικό gel καθαρισμού για λιπαρές-μικτές επιδερμίδες καθαρίζοντας την επιδερμίδα σε βάθος, ρυθμίζοντας συγχρόνως το σμήγμα. Απομακρύνει τη λιπαρότητα χωρίς να ξηραίνει την επιδερμίδα. Έχει αντισηπτική δράση. Περιέχει : πρόπολη, μαστίχα Χίου, ελίχρυσο, panthenol, allantoin, bisabolol.

► Τονωτική λοσιόν με πρόπολη και μαστίχα Χίου: τονωτική λοσιόν με πρόπολη και μαστίχα Χίου για λιπαρές και μικτές επιδερμίδες. Συσφίγγει τους πόρους και τονώνει την επιδερμίδα, με ήπια αντισηπτική και αντιμικροβιακή δράση. Ολοκληρώνει τη διαδικασία καθαρισμού χωρίς να ερεθίζει και να στεγνώνει το δέρμα.

► Μάσκα για βαθύ καθαρισμό με πρόπολη και πράσινη άργιλο: ιδανική μάσκα για λιπαρές και μικτές επιδερμίδες. Καθαρίζει σε βάθος την επιδερμίδα προσφέροντας της αντιμικροβιακή προστασία, απαλλάσσοντάς την ταυτόχρονα από περριτό σμήγμα και μαύρα στίγματα. Περιέχει πράσινη άργιλο, πρόπολη, ηλίανθο, αλόη, χαμομήλι, βιταμίνη E.

► Μάσκα προσώπου για βαθύ καθαρισμό με πρόπολη και πράσινη άργιλο. Χάρη στις ιδιότητες της πράσινης αργίλου και της πρόπολης καθαρίζει σε βάθος τους πόρους απομακρύνοντας την περίσσεια σμήγματος και αποτρέποντας τη δημιουργία μαύρων στιγμάτων. Οι πρωτεΐνες σιταριού και η αλόη αναζωογονούν, τονώνουν και ενυδατώνουν την επιδερμίδα, αφήνοντας την απαλή και λαμπερή. Κατάλληλη για όλες τις επιδερμίδες.

► Κρέμα προσώπου για πανάδες με πρόπολη και δείκτη προστασίας 50:προσφέρει υψηλή προστασία στο δέρμα χάρη στα συστατικά που περιέχει. Αποτελεσματικά από τη UVA και UVB ηλιακή ακτινοβολία. Περιέχει πρόπολη, εκχυλίσματα από αχιλλέα και κρίταμο τα οποία βοηθούν στην πρόληψη και αντιμετώπιση των πανάδων. Εμπλουτισμένη με λυκοπένιο, εκχυλίσματα πρόπολης, φραγκόσουκου και φύλλων ελιάς βιολογικής καλλιέργειας, ενεργοποιεί την άμυνα της επιδερμίδας στον ήλιο, ενυδατώνει και προστατεύει από τη φωτογήρανση, την πιο σημαντική αιτία της πρόωρης γήρανσης της επιδερμίδα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΓΥΡΗ

6.1 Ιστορική αναδρομή

Δεν υπάρχουν πολλές αναφορές για τη χρήση της γύρης, κατά την αρχαιότητα. Η παλαιότερη αναφορά για τη χρήση της σε φάρμακα βρίσκεται σε βιβλία Εβραίων αι Αράβων γιατρών στην ισλαμική Ισπανία. Ο Maimonides (1135 – 1204), ένας Εβραίος από την Cordoba που ήταν γιατρός του σουλτάνου της Αιγύπτου, πρότεινε τη γύρη ως στυπτική και καταπραϋντική τονωτική ουσία. Στις αρχές του 13^{ου} αιώνα, ο Ibn el-Beithar περιέγραψε τη γύρη ως αφροδισιακό, που λειτουργεί και ως ευεργετικό για το στομάχι, τα έντερα και την καρδιά. Μείωνε τη φλόγωση του αίματος και θεράπευε τα οιδήματα που δημιουργούνταν από διάφορα φαγητά.

Οι μελισσοκόμοι χρησιμοποιούσαν τη γυρεοπαγίδα για τη συλλογή της γύρης. Η συλλογή της γύρης γινόταν καλύτερα σε ξηρές περιοχές, όπου η επεξεργασία και η αποθήκευση ήταν ευκολότερη από ότι σε υγρές περιοχές.

6.2 Τι είναι γύρη

Η γύρη είναι το προϊόν που συγκεντρώνουν οι μέλισσες από διάφορα λουλούδια.

Οι κόκκοι της γύρης είναι μικρές αρσενικές αναπαραγωγικές μονάδες (γαμετόφυτα), οι οποίες σχηματίζονται στους ανθήρες των ανώτερων ανθοφόρων φυτών. Η γύρη είναι ουσιαστικά μία ψιλή σκόνη που μεταφέρεται πάνω στο στίγμα (επικονίαση) είτε από τον αέρα, είτε από το νερό, είτε από διάφορα ζώα, κυρίως έντομα. Από τα έντομα ο σπουδαιότερος επικονιαστής είναι η μέλισσα γιατί τρέφεται αποκλειστικά με γύρη και νέκταρ, ζει σε κοινωνίες και μπορεί να εκτραφεί από τον άνθρωπο.

6.2.1 Η συλλογή της γύρης

Η γύρη που συλλέγεται από τους μελισσοκόμους και χρησιμοποιείται σε διάφορα τρόφιμα και φαρμακευτικά σκευάσματα, δεν είναι η ίδια που απαντάται στους ανθήρες των φυτών. Οι εκατοντάδες ή ακόμη και χιλιάδες γυρεόκοκκοι ανά φυτό συλλέγονται από τις μέλισσες και τοποθετούνται ως σβόλοι γύρης στα πίσω πόδια τους με τη βοήθεια χτενιών και τριχών.

Κατά τη διάρκεια μιας διαδρομής συλλογής γύρης, η μέλισσα μπορεί να μεταφέρει μόνο δύο σβόλους γύρης. Οι γυρεόκοκκοι που συλλέγονται από τις μέλισσες είναι συνήθως αναμειγμένοι με νέκταρ ή αναμασημένο μέλι με σκοπό να συγκολληθούν μεταξύ τους και να προσκολληθούν στα πίσω τους πόδια. Η συλλέκτρια μέλισσα σπάνια συλλέγει γύρη από λουλούδια που ανήκουν σε διαφορετικά είδη φυτών κατά τη διάρκεια μιας διαδρομής.

6.3 Το χρώμα της γύρης

Το χρώμα του σχηματιζόμενου σβόλου από γύρη είναι συνήθως κίτρινο, αλλά μπορεί να είναι και κόκκινο, μωβ, πράσινο, πορτοκαλί ή κάποιο άλλο χρώμα.

6.3.1 Κατηγορίες της γύρης

Η γύρη διακρίνεται σε δύο μεγάλες κατηγορίες ανάλογα με την περιεκτικότητά της σε υγρασία και τη φυτική της προέλευση.

A. Σύμφωνα με την περιεκτικότητά της σε υγρασία:

α) *ανεπεξεργαστη*. Η γύρη όπως συλλέχτηκε από τις μέλισσες χωρίς καμία επεξεργασία.

β) *αποξηραμένη*. Η γύρη που αποξηραθήκε σε θερμοκρασία μικρότερη από 42° C και δεν περιέχει υγρασία λιγότερη από 4%.

B. Σύμφωνα με τη φυτική προέλευση:

α) *αμιγής υγρή*. Όταν η συμμετοχή ενός φυτού είναι πάνω από 80% του συνόλου.

β) *γύρη από πολλά φυτά (πολυανθική)*.

6.4 Χημική σύσταση της γύρης

Η γύρη έχει σύσταση ιδιαίτερα πολύπλοκη και παρά τις σοβαρές αναλύσεις που υπάρχουν, δεν έχουν ακόμη αποκαλυφθεί όλα της τα συστατικά από πλευράς σύνθεσης. Ήδη όμως έχουν εντοπιστεί πάνω από 50 ενεργές ουσίες. Θα πρέπει να τονιστεί ότι υπάρχουν σοβαρές διαφορές ανάμεσα στη σύσταση της γύρης των διαφόρων φυτών.

Γενικότερα η χημική σύσταση της γύρης αποτελείται από: πρωτεΐνες, λιπίδια, υδατάνθρακες, τέφρα, φώσφορο, κάλιο, ασβέστιο, μαγνήσιο, σίδηρο, μαγγάνιο, ψευδάργυρο, χαλκό, θειαμίνη, νιασίνη, βιταμίνη C και E καθώς και άλλα συστατικά.

Υπάρχουν ακόμη και άλλα συστατικά που περιέχονται σε μικρές ποσότητες στη γύρη. Είναι τουλάχιστον 8 φλαβονοειδή, τουλάχιστον 11 καρτονοειδή, ανόργανα στοιχεία, όπως άργιλος, νάτριο, βάριο, χλώριο, ιώδιο, πυρίτιο, και τιτάνιο. Επίσης περιέχονται νουκλεϊκά οξέα και νουκλεοτίδια (DNA, RNA και άλλα).

6.5 Οι χρήσεις και οι μορφές της γύρης

Πριν κλείσουμε το κεφάλαιο αυτό θα αναφέρουμε λίγα ακόμη στοιχεία για τη γύρη, το λόγο για τον οποίο είναι τόσο σημαντική.

Η γύρη αποτελεί την πλουσιότερη τροφή σε πρωτεΐνες, βιταμίνες απαραίτητα αμινοξέα, ορμόνες ένζυμα και άλλα χρήσιμα συστατικά για τη διατροφή μας.

Χρησιμοποιείται στη φαρμακοβιομηχανία, στη βιομηχανία καλλυντικών, στη διατροφή ανθρώπων και οικιακών ζώων, στην κατασκευή υποκατάστατων γύρης για τη διατροφή των μελισσών, σε διάφορες έρευνες για τις αλλεργίες, σε πρόγραμμα βελτίωσης φυτών και στην επικοινωνία φυτών και λαχανικών.

Τέλος η γύρη κυκλοφορεί και στο εμπόριο σε τέσσερις διαφορετικές μορφές. Αυτές είναι οι εξής:

- ▶ φυσική κοκκώδης μορφή
- ▶ γύρη σε σκόνη
- ▶ ταμπλέτες – χάπια
- ▶ κάψουλες

Ακόμη στα φαρμακεία μπορούμε να τη βρούμε σε μορφή κρέμας και αλοιφής.

Τέλος η γύρη αποτελεί φάρμακο για ορισμένες περιπτώσεις όπως για παράδειγμα συνίσταται στην πρόληψη και αναστολή του προστάτη, λόγω υψηλής περιεκτικότητας σε ψευδάργυρο (στοιχείο σημαντικό για τη λειτουργία του προστάτη), βελτιώνει την κατάσταση των ατόμων που έχουν ήπιες αλλεργίες, αυξάνει την ευεξία, βοηθάει στην καλύτερη αφομοίωση της τροφής, βελτιώνει τη σεξουαλική κατάσταση, συμβάλλει στην αναστολή της τριχόπτωσης και ενισχύει τα άτομα που κάνουν δίαιτα για απώλεια βάρους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

ΤΟ ΔΗΛΗΤΗΡΙΟ

7.1 Ιστορική αναδρομή

Ήταν γνωστό από την αρχαία Ελλάδα ότι όταν μία μέλισσα κεντρίζει, δεν μπορεί να πάρει πίσω το κεντρί της από το ανθρώπινο δέρμα και πεθαίνει. Η φαρμακευτική δράση του δηλητηρίου είναι γνωστή από πολύ παλιά. Σύμφωνα από τον

Ιπποκράτη και άλλους συγγραφείς της αρχαιότητας, το δηλητήριο αναφέρεται τον 5^ο αιώνα π.Χ.

Ο Ιπποκράτης χρησιμοποιούσε τα κεντριά μελισσών στην ιατρική, ο Γαληνός έγραψε για θεραπεία με το δηλητήριο της μέλισσας και ο Καρλομάγνος ισχυρίζεται ότι θεραπεύτηκε από τη δυσκαμψία των κλειδώσεων του, με κεντριά μελισσών. Η σύνθεση του δεν κατοχυρώθηκε μέχρι τα τέλη του 20^{ου} αιώνα.

Υπάρχει μεγαλύτερη βιβλιογραφία στη χρήση του κεντρίσματος για στρατιωτικούς σκοπούς παρά για φαρμακευτικούς. Για παράδειγμα στους αρχαίους χρόνους, οι πολιορκούμενοι πολλές φορές ελευθέρωναν μέλισσες μαζί με άλλα ζώα μέσα σε σήραγγες, τις οποίες έσκαψαν και κατέλαβαν οι εχθροί κάτω από τις θέσεις άμυνας.

Τέλος, από το 1973, το δηλητήριο είναι γνωστό ότι χρησιμοποιείται στην ιατρική σε τουλάχιστον 12 χώρες της Ευρώπης, 3 της Ασίας και 3 της Αμερικής.

7.2 Τι είναι το δηλητήριο

Το δηλητήριο είναι ένα ακόμη βιολογικό προϊόν έκκρισης των αδένων της μέλισσας, το οποίο αρχίζει να παράγεται κατά την εκκόλαψη ή λίγο πριν την εκκόλαψη της εργάτριας. Η ποσότητα του δηλητηρίου αυξάνεται κάθε μέρα για να φτάσει στη μέγιστη ποσότητα 0,3 mg στην ηλικία των 12 ημερών περίπου. Μέγιστη ποσότητα παρατηρείται όταν η εργάτρια ασχολείται με την άμυνα της κυψέλης και την ανεύρεση τροφής. Επίσης η ποσότητα είναι

μεγαλύτερη την άνοιξη και στις μέλισσες που τρέφονται κανονικά με γύρη. Τέλος το δηλητήριο σταματά να παράγεται στην ηλικία των 20 περίπου ημερών και η ηλικιωμένη, πλέον μέλισσα, δεν μπορεί να το ανανεώσει, αν τύχει και το έχει χρησιμοποιήσει.

7.3 Ιδιότητες του δηλητηρίου της μέλισσας

Σύμφωνα με χημικές έρευνες δείχνουν ότι περιέχει πολύ ισχυρές αντιφλεγμονώδεις ουσίες, για αυτό και υποστηρίζεται ότι απαιτείται μεγάλη προσοχή στη χορήγησή του καθώς εκτιμάται πως είναι η πιο περίπλοκη από τις θεραπείες.

Η θεραπεία με το δηλητήριο βοηθάει σε διάφορες παθήσεις όπως τενοντίτιδα, θυλακίτιδα και οστεοαρθρίτιδα, για αυτό το λόγο χρησιμοποιείται συχνά. Επίσης, περιορίζει τους ισχιακούς πόνους και τη νευραλγία, ενώ χρησιμοποιείται σε περιπτώσεις καρδιαγγειακών παθήσεων, σμηγματόρροϊκής δερματίτιδας, υπερθυρεοειδισμού, πόνων περιόδου και γρίπης.

Τέλος το δηλητήριο το οποίο χρησιμοποιείται για τις θεραπείες, κυκλοφορεί σε ενέσιμη μορφή, σε αλοιφή η οποία δεν έχει τόση ισχυρή δράση, όση το απευθείας κεντρί από τσιμπήματα μελισσών, που χρησιμοποιείται συχνότερα στις θεραπείες.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι γνώσεις που αποκομίσαμε κατά τη διάρκεια αυτής της εργασίας μας βοήθησαν έτσι ώστε να μπορέσουμε να βγάλουμε και εμείς με τη σειρά μας τα δικά μας συμπεράσματα.

Συμπέρασμα της παραπάνω εργασίας είναι ότι ο άνθρωπος ψάχνει και τελικά βρίσκει τρόπους να γυρνάει στη φύση ,είτε μέσω

της διατροφής του, είτε μέσω της επιστροφής του από μία μεγάλη πόλη σε ένα μικρό χωριό, άλλα στην παρούσα εργασία κυρίως μέσω της καθημερινής του περιποίησης.

Όλο και περισσότεροι άνθρωποι και κυρίως γυναίκες ενδιαφέρονται και μαθαίνουν για τα φυσικά συστατικά και τις ιδιότητες αυτών, τα οποία περιέχονται σε πολλά καλλυντικά σκευάσματα.

Τα φυσικά καλλυντικά αποτελούν αποτέλεσμα της συνεχής αναζήτησης και ενημέρωσης του ανθρώπου για μια καλύτερη, πιο υγιεινή και λαμπερή ζωή και επιδερμίδα. Το μήνυμα αυτό έλαβαν και πολλές μεγάλες φαρμακευτικές και καλλυντικές εταιρίες και τα αποτελέσματα βρίσκονται στα ράφια μεγάλων καταστημάτων με καλλυντικά προϊόντα καθώς και σε πολλά φαρμακεία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Δούκας Χρήστος, Κοσμητολογία Ι, Θεσσαλονίκη:Α.ΤΕΙΘ 2001
2. Η μέλισσα και τα προϊόντα της, Νικήτη Χαλκιδικής, Πολιτιστικό Τεχνολογικό Ίδρυμα,ΕΤΒΑ (1996).
- 3.Μουλοπούλου- Καρακίτσου Καίτη, Μαθαίνω και φροντίζω το δέρμα μου, Αθήνα: Εκδόσεις ΒΗΤΑ 2001.

4. Λεονταρίδου Ιωάννα, Αποτρίχωση Ι, Θεσσαλονίκη: Α.ΤΕΙΘ 2004.
5. Stein Irene, Βασιλικός πολτός, Αθήνα, Εκδόσεις Διόπτρα 1988.
6. Μουλοπούλου-Καρακίτσου, Καλλυντικά Συστατικά και Εφαρμογές, Αθήνα, Εκδόσεις ΒΗΤΑ Β΄ Έκδοση 1998.
7. Θρασυβούλου Ανδρέας, Πρακτική μελισσοκομία, Θεσσαλονίκη, Αριστοτελείο πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης 1998.
8. Θρασυβούλου Ανδρέας, Βιολογική Αξία του Μελιού, Θεσσαλονίκη, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2005.
9. Αλεξάκης Αλέξανδρος, Το Μέλι, Αθήνα , Εκδόσεις Σιδέρη.
10. Ιστοσελίδα Arivita , [www. Arivita .gr](http://www.Arivita.gr)
11. Ιστοσελίδα Propoline, [www. Propoline. gr](http://www.Propoline.gr)